

Miljøgodkendelse af kvægbrug i henhold til § 11 i Husdyrbrugsloven

på
Sigerstedvej 16
4100 Ringsted

DATABLAD

Titel: Miljøgodkendelse af kvægbrug i henhold til § 11 i Husdyrbrugsloven på Sigerstedvej 16, 4100 Ringsted.

Dato for godkendelse: 15. august 2011

Bedriftens navn: Stiesgård

CVR- og P-nummer: 10028671 & 1000005670

CHR nummer: 71270

Ejendomsnummer: 32900062562

Matrikelnummer:
Ejerlav: 7c, 8m, 7a, 6t, 6u og 81
Sigersted By, Sigersted

Ejendommens adresse: Sigerstedvej 16

Ejendommens ejer: Klaus Hansen, Sigerstedvej 16, 4100 Ringsted

Ansøger: Klaus Hansen, Sigerstedvej 16, 4100 Ringsted

Konsulent: Landboforeningen Gefion
v/ Piil Krogsgaard
Fulbyvej 15, 4180 Sorø
pkr@gefion.nu

Miljøsagsbehandler: Thea Marott & Pernille Crone

Tilsynsmyndighed: Ringsted Kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE

RINGSTED KOMMUNES AFGØRELSE	5
Klagevejledning	6
LÆSEVEJLEDNING	7
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	7
ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE	9
OFFENTLIGGØRELSE/HØRING	9
VILKÅR.....	11
Generelle	11
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	11
Husdyrhold, staldanlæg og drift	12
Gødningsproduktion og –håndtering	12
Forurening og gener fra husdyrbruget	13
Påvirkning fra arealerne.....	15
Bedst tilgængelig teknik (BAT)	15
Husdyrbrugets ophør	15
Egenkontrol og dokumentation	16
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING	17
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	17
Lokalisering	17
Placering i landskabet	18
Husdyrhold, staldanlæg og drift	21
Husdyrhold og staldindretning.....	21
Fodring	25
Ensilage	25
Energiforbrug	25
Vandforbrug	26
Spildevand herunder regnvand	27
Affald	27
Råvarer og hjælpestoffer.....	28
Driftsforstyrrelser eller uheld	28
Gødningsproduktion og –håndtering	30
Gødningstyper og -mængder	30
Flydende husdyrgødning.....	30
Fast gødning inklusiv dybstrøelse.....	32
Forurening og gener fra husdyrbruget	33
Ammoniak og natur	33
Lugt	38
Fluer og skadedyr	40
Transport.....	40
Støj fra anlægget og maskiner	41
Støv fra anlægget og maskiner	42
Lys.....	42
Påvirkning fra arealerne.....	42
Udbringningsarealerne (Lokalisering)	42
Udbringningsarealerne (Drift).....	44
Terrestrisk natur og § 7 naturområder	45
Arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	46
Søer	47
Vandløb.....	47
Påvirkning af fjord og hav.....	47
Kvælstof til grundvand.....	51
Bedst tilgængelige teknik (BAT)	51
BAT indenfor andre områder.....	53
Husdyrbrugets ophør	53
Egenkontrol og dokumentation	53

RINGSTED KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	55
BILAG	55
Bilag 1: Situationsplan	56
Bilag 2: Udbringningsareal.....	57
Bilag 3: Beplantningsplan	58
Bilag 4: Sorø Kommunes §21-høringssvar	59

RINGSTED KOMMUNES AFGØRELSE

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Ringsted Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte landbrugs-ejendom med husdyrbrug på mere end 75 dyreenheder (DE) som ikke er omfattet § 12 i Husdyrbrugsloven¹ på nærmere vilkår.

Vilkårene har til hensigt at beskytte det omgivende miljø, så projektet kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger på miljøet og uden væsentlige gener for naboer.

Ringsted Kommune vurderer, at ansøger, Klaus Hansen, under hensyntagen til de anførte vilkår, vil kunne realisere det ansøgte projekt på ejendommen Sigerstedvej 16, 4100 Ringsted uden væsentlige gener for omgivelserne.

Godkendelsen er meddelt i medfør af § 11 i Husdyrbrugsloven.

Med udnyttelse af godkendelsen bortfalder ejendommen lokaliseringsgodkendelse udarbejdet i 2004.

Godkendelsen bortfalder såfremt det erhvervsmæssige dyrehold på ejendommen afvikles eller såfremt godkendelsens ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse. Det er ikke tilstrækkeligt, at opbygningen er påbegyndt inden for fristerne.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløber i 15. august 2019. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i § 40 i Husdyrbrugsloven.

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør § 41 i Husdyrbrugsloven, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019.

Landbrugsdriften på ejendommen må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af tilsynsmyndigheden, jævnfør § 11 i Husdyrbrugsloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det skal endvidere bemærkes, at virksomheden er omfattet af § 39 i Husdyrbrugsloven. Her kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører væsentlig mere forurening, herunder affaldsfrembringelse, end forudsat ved meddelelse af denne miljøgodkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.

Denne miljøgodkendelse er udstedt efter Husdyrbrugsloven. Øvrige tilladelser for eksempel tilladelse efter Byggeloven skal indhentes særskilt.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Såfremt der under bygge eller jordarbejde konstateres en forurening af jorden, skal arbejdet standes og Ringsted Kommune underrettes, jævnfør §71 i lovbekendtgørelse nr. 282 af 22. marts 2007 om forurennet jord.

Hvis der sker arkæologiske fund ved anlægsarbejdet, skal der rettes henvendelse til Sydvestsjællands Museum, Storgade 17, 4180 Sorø tlf. 57 83 40 63. Ringsted Kommune har orienteret museet om godkendelsen ved kopi af denne.

Klagevejledning

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrbrugsloven kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering – det vil sige senest den 21. september 2011 kl. 15 skriftligt påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Klageberettigede er orienteret ved annonce den 24. august 2011 i Lokalbladet Ringsted. I klageperioden er afgørelsen endvidere annonceret på kommunens hjemmeside.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes til Ringsted Kommune, Rønnedevej 9, 4100 Ringsted, e-mail tf@ringsted.dk, som videresender klagen med sagens akter.

Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves af Natur- og Miljøklagenævnet, se nærmere på www.nmkn.dk

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene jævnfør § 90 Husdyrbrugsloven. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

I henhold til § 81 i Husdyrbrugsloven har en klage ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Såfremt ansøger igangsætter projektet inden eventuel afgørelsen foreligger fra Natur- og Miljøklagenævnet, sker det for eget ansvar.

Med venlig hilsen

Svend-Erik Jakobsen /
Formand for Klima- og Miljøudvalget

Lars Mørk
Teknisk direktør

LÆSEVEJLEDNING

Miljøgodkendelsen omfatter *Ringsted Kommunes afgørelse, vilkår* for miljøgodkendelsen samt *miljøreddegørelse og –vurdering*. Overholdelse af vilkårene er en forudsætning for at den ønskede produktion kan gennemføres i henhold miljøgodkendelsen. Miljøreddegørelsen er ansøgers beskrivelse af produktionen, og Ringsted Kommunes vurdering heraf danner baggrunden for de enkelte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder desuden et *ikke-teknisk resumé*, der er en kortfattet beskrivelse af produktionen. Af *ansøgning om miljøgodkendelse* fremgår en kort beskrivelse af ansøgningen og sagsbehandlingen af denne. *Offentliggørelse* af henholdsvis ansøgning og selve godkendelsen er beskrevet.

IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse af dyreholdet i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i IT-ansøgningen med nr. 18.793 samt efterfølgende beregninger.

Udover miljøgodkendelse af bedriftens produktionsanlæg og besætning, som meddeles ved denne skrivelse, er der i tilknytning hertil givet en § 16 godkendelse af arealerne knyttet til Bakkegårdsvej 52, 4100 Ringsted.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Ringsted Kommune.

Drift

Husdyrproduktionen på ejendommen Sigerstedvej 16, 4100 Ringsted, ønskes udvidet til 239,86 DE kvæg (jersey). Driftsformen er konventionel malkekvægsproduktion. Der anvendes grovfoderration på anlægget baseret på mindst 40 % græs. Produktionen skal foregå i eksisterende malkekvægsstald på 1.172 m² samt i den nye løsdriftsstald med tilhørende foderlade på 1.481 m² til opdræt (0-24 mdr.) samt goldkøer. Det betyder, at dyreholdet i de ældre stalde tættest på Sigersted by nedlægges. Desuden opføres ny gyllebeholder på 1.800 m³ samt en plansilo på 330 m².

Til husdyrbruget drives 194,89 ha, som kan anvendes til udbringning af husdyrgødning. 81,72 ha af arealet er tilknyttet ejendommen Bakkegårdsvej 52, 4100 Ringsted.

Placering

Der bliver etableret en ny løsdriftsstald til kvier med tilhørende foderlade på ca. 1.481 m², som placeres nord for eksisterende produktionsanlæg. Væggene i løsdriftsstalden bliver udført brøstningsvægge af rødbrune stålplader. Den øverste del af væggene består af "gardiner", som kun er nedrullet i dårligt vejr. Taget bliver udført i lysegrå eternit og gavlene i rødbrune stålplader. Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet. For at mindske det samlede anlægs visuelle indflydelse på det omkringliggende landskab stilles der krav om beplantning ved produktionsanlægget.

Nabopåvirkning

Beregninger af anlæggets påvirkning af omgivelserne viser, at Husdyrlovens beskyttelsesniveau og de beregnede lugtgener fra det samlede anlæg ligger under de grænser, der er fastsat for lugtpåvirkning af henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse. Det betyder, at anlægget på ejendommen kan drives, uden at den daglige drift giver anledning til væsentlig lugtgener for omgivelserne. Den nye kviestald vil hovedsageligt være uden dyr i perioden fra april/maj-

oktober/november, da kvierne er på græs. Det betyder en mindre lugtemission fra husdyrbruget om sommeren.

Ammoniak

Den samlede ammoniakemission fra staldene og gødningslagret er 1474,47 kg N/år, hvilket er en reduktion på 179,9 kg N/år i forhold til nudrift. Reduktionen af ammoniaktabet er sket ved følgende tiltag.

- 65 % af dybstrøelsen udbringes direkte på marken og nedpløjes
- I henhold til ansøgningen etableres der robotskraber i eksisterende stald som reduceres ammoniakfordampningen med 25 % og i nyetableret stald etableres skraber i gangarealerne som skal reducere ammoniak fordampningen med 33%
- Kvægholdet vil være baseret på græsfodring, hvor mindst 40 % af grovfoderet er græs. Kravet til ammoniak reduktion er derved 15 % i stedet for 25 %.

Det generelle beskyttelseskrav for ammoniak opfyldes ved ovennævnte tiltag.

Nitrat til grundvand

Udbringningsarealerne ligger uden for nitratfølsomme indvindingsområder for drikkevand.

Overfladevand

Der fjernes mere fosfor med afgrøderne end der tilføres, hvilket betyder at fosforpåvirkningen fra udbringningsarealerne ikke vil give nogen væsentlig påvirkning af fosforfølsomme områder (Tystrup Sø). Terrænet ned til vandløb på udbringningsarealerne hælder ikke i en sådan grad, at der er risiko for negativ påvirkning af vandløbene ved direkte afstrømning. Udvaskning af kvælstof til Natura 2000 området "Karrebæk Fjord" som følge af udbringning af gylle på arealerne er lille og medfører ikke væsentlig negativ påvirkning af arter og naturtyper som er udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området.

Natur

Der er ingen søer, mose-, eng- eller overdrevsarealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som vil blive væsentlig opvirket af projektet (anlæg og udbringningsarealer).

Afstanden til nærmeste naturområde, der er omfattet af husdyrbrugslovens § 7, er så stor at der ikke er risiko for der vil være en væsentlig ammoniak påvirkning af områderne.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdsted i området anlæg og udbringningsarealer, men det vurderes, at påvirkningen vil have neutral effekt for de nævnte arter.

BAT

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Følgende bilag er indgået i behandling af sagen:

- IT-Ansøgningsmaterialet med nr. 18.793 modtaget første gang den 6. oktober 2010 men supplerende oplysninger.
- Bemærkninger til ansøgningsmaterialet

Ansøgningen er behandlet, og godkendelsen er udarbejdet i henhold til Husdyrbrugsloven¹, samt Skov og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Ringsted kommune har tidligere modtaget 2 ansøgning om godkendelse efter § 11 og § 12 på denne ejendom. Disse ansøgninger er efterfølgende trukket tilbage af ansøger uden der er truffet afgørelser i sagerne. § 11 med nr. 5263 trækkes tilbage på grund af at lugtkriterierne til nabo ikke kunne overholdes i fremsendte ansøgning. I tidligere fremsendte § 12 med samme nr. blev der ansøgt om godkendelse til opførelse af ny malkekvægsstald i det åbne land. Den ansøgte placering tager ikke tilstrækkeligt hensyn til de kulturmæssige og landskabelige værdier. Der er arbejdet konstruktivt med ansøger og konsulent om at finde alternative placeringer til projektet på ejendommen med det er ikke lykkedes. Ansøger vælger derfor også at trække denne ansøgning tilbage.

OFFENTLIGGØRELSE/HØRING

Naboer og parter i sagen blev orienteret om ansøgningen den 14. juni 2011 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom følgende bemærkninger fra de omkringboende:

Der er anførte spørgsmål vedrørende erstatningskrav for værdinedgang af nabo-ejendomme, beplantning, tab af udsigt, fluer, lugt, støj fra maskiner, varsling ved gylleudbringning og transport.

Bemærkninger gav ikke anledning til ændringer af projektet.

Sorø Kommune har i et høringssvar angående udbringningsarealerne i Sorø Kommune udtalt, at de er enige i Ringsted Kommunes vurdering af, at den ansøgte brug af udspretningsarealerne ikke vil medføre en negativ påvirkning af Habitatområderne.

Sorø Kommune skriver endvidere, at der ikke er beskyttet natur i nærheden af udspretningsarealerne, og at der derfor heller ikke vil være risiko for negativ påvirkning af Bilag 4 arter. Det ene udbringningsareal i Sorø Kommune grænser op til et vandløb, men kommunen mener ikke at almindelig udspretning af gylle på dette areal, vil have en negativ indflydelse på vandløbet".

Kopi af miljøgodkendelse sendt til:

- Konsulent Piil Krogsgaard (sendt på e-mail: pk@gefion.nu)
- Danmarks Naturfredningsforening (sendt på e-mail: dn@dn.dk)
- NOAH (sendt på e-mail: noah@noah.dk.)
- Naturstyrelsen Storstrøm (sendt på e-mail sto@nst.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (sendt på e-mail jkt@sportsfiskerforbundet.dk og Lokalafdelingen knud.lis@mail.dk)
- Sundhedsstyrelsen (sendt på e-mail sjl@sst.dk)
- Forbrugerrådet (sendt på e-mail fbr@fbr.dk)
- Det Økologiske Råd (sendt på e-mail husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk forening (sendt på e-mail natur@dof.dk og)
- Dansk Ornitologisk forening lokalgruppe (sendt på e-mail: ringsted@dof.dk)
- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV, (sendt på e-mail fr@friluftsradet.dk)
- Sydvestsjælland Museum (sendt på e-mail kontor@vestmuseum.dk)
- Greenpeace (sendt på e-mail: hoering@nordic.greenpeace.org)
- Sorø Kommune (sendt på email: teknik-miljoe@soroe.dk)

VILKÅR

Generelle

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Sigerstedvej 16, 4100 Ringsted, matr. nr. 7c, 8m,7a, 6t, 6u og 81, Sigersted By, Sigersted.

Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CVR 10082671.

1. Vilklårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor produktionen udvides. Ejendommen skal fremover indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
2. Det skal meddeles Ringsted Kommune, når besætningen er nået op på 239,9 dyreenheder.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår.
4. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
5. Ringsted Kommune skal straks oplyses om følgende forhold:
  - Ejerskifte af virksomheden
  - Hel eller delvist udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode (mere end 1 år)

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

6. Øst for anlægget skal plantes en mindre afskærmende beplantning samt etableres 3 spredte trægrupper med beplantning bestående af højstammede træer. Vest for anlægget skal etableres remisselignende beplantning. Derudover skal der etableres afskærmende beplantning af plansilo og gyllebeholder. Beplantningen skal virke afskærmende i bunden, såvel som i højden. Beplantningen skal være etableret ved ibrugtagning af byggeriet jf. vedlagte beplantningsplan bilag 3.
7. Den nye stald skal opføres i materialer og farver som beskrevet i ansøgningen.
8. Overskydende jord skal udsprede i et jævnt lag på omkringliggende marker eller køres væk.
9. Ny løsdriftsstald, ny plansilo samt ny gyllebeholder, skal nedrives efter endt brug.
10. Orienteringsbelysning må ikke være kraftigere end belysningen i det eksisterende staldanlæg.

Husdyrhold, staldanlæg og drift

11. Malkekvægsbesætningen på ejendommen må maksimalt udgøre 143 jersey-køer, 120 kvier (6 mdr. – kælvning), 40 småkalve (0-6 mdr.), 23 goldkøer svarende til i alt 239,9 dyreenheder.
12. I eksisterende malkekvægsstald og i ny stald skal der anvendes/etableres skraber. Anlægget i malkekvægsstalden skal være i drift året rundt og skraberen skal skrabe gulvene i gangarealerne med spalter 6 gange i døgnet. I kviestalden skal anlægget være i drift i den periode, hvor kvierne er på stald. Alternativt skal der anvendes andre miljøtiltag, som sikrer at krav til maksimal ammoniakemission (vilkår 27) ikke overskrides. Ændring i valg af tiltag skal i givet fald godkendes af Ringsted Kommune.
13. Andelen af dybstrøelse som udbringes direkte fra staldene skal være mindst 65 %.
14. Der skal i husdyrproduktionen anvendes græsbaseeret fodring, hvor mindst 40 % af grovfoderrationen består af græs.
15. Der skal indgås fast serviceaftale med producenten af skrabeanlægget om kontrol jævnfør servicemanualen, minimum 1 gang årligt. Kontrol og reparationer skal noteres i ejendommens logbog.
16. Skraberens vedligeholdelse skal overensstemme med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises tilsynsmyndigheden på dennes forlang.
17. Tværgange som ikke skrubes automatisk, skal 2-3 gange dagligt rengøres manuelt.
18. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne. Stalde/kalvehytter og fodringsanlæg holdes rene.
19. Virksomhedens strømforsyning skal sikres ved, at der kan tilkobles en nødgenerator til strømforsyningen.
20. De ældre stalde tættest på Sigersted By må ikke anvendes til erhvervsmæssigt dyrehold.

Gødningsproduktion og –håndtering

21. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for gylle på mindst 9 måneder på ejendommen Sigerstedvej 16.
22. Til ejendommen Sigerstedvej 16 må der ikke tilføres gylle fra andre ejendomme end Sigerstedvej 16. Dette gælder også for midlertidig opbevaring.
23. Der må ikke overføres gylle til opbevaring på andre ejendomme end Sigerstedvej 16.
24. Udpumpning, omrøring og udbringning af gylle må ikke foretages lørdage, søndage og helligdage.
25. Gylle må først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsel.

26. Mindst to døgn før udbringning af gylle skal omkringboende, der har udtrykt ønske herom, orienteres via sms eller e-mail i overensstemmelse med godt landmandskab.

Forurening og gener fra husdyrbruget

Ammoniak og natur

27. Den samlede årlige ammoniakemission fra husdyrbrugets anlæg må ikke overstige 1474,47 kg kvælstof beregnet i IT-ansøgningssystemet med beregningsmotor 2.0 og interfaceversion 1.3. Dette sikres ved overholdelse af vilkår om dyrehold (vilkår 11) og vilkår om etablering og anvendelse af skrabeanlægsanlæg, direkte udbringning af dybstrøelse samt anvendelse af græsbaaseret fodring (vilkår 12, 13 og 14).

Lugt

28. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til lugtgener uden for ejendommens areal, som af Ringsted Kommune vurderes til at være væsentlige.
29. Fordelingen af dyr og dyretyper i staldanlæggene skal stemme overens med oplysningerne i ansøgningsskema nr. 18.793 version 6.
30. Virksomheden skal dokumentere, at lugtgenekriterier ved henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdes, hvis Ringsted Kommune vurderer det nødvendigt. Kravet om dokumentation kan højst fremsættes en gang årligt med mindre den seneste kontrol viser, at lugtgenekriterierne ikke kan overholdes. Dokumentationen skal ske for virksomhedens egen regning.
31. Såfremt der efter Ringsted Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlag for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Skadedyr

32. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Ringsted Kommunes forlangende.
33. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
34. Gener fra skadedyr skal straks afhjælpes.

Støj

35. Ejendommens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller opholdsarealer derved:

Mandag – fredag Kl. 7-18 (8 timer) Lørdag Kl. 7-14 (7 timer)	Mandag – fredag Kl. 18-22 (1 time) Lørdag Kl. 14-22 (4 timer) Søn- og helligdage Kl. 7-22 (8 timer)	Alle dage Kl. 22-7 (½ time)	Alle dage Kl. 22-7 Maksimal værdi
55	45	40	55

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante støjniveau i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Støjkravet vedrører de stationære støjkluder. Normal kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af støjgrænserne i vilkåret.

36. Virksomheden skal dokumentere, at støjkrav er overholdt, hvis Ringsted Kommune vurderer det nødvendigt. Kravet om dokumentation kan højst fremsættes en gang årligt med mindre den seneste kontrol viser, at støjkravet ikke kan overholdes. Dokumentationen skal ske for virksomhedens egen regning.
37. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med Ringsted Kommune. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
38. Viser støjmålinger / -beregninger, at støjkrav ikke er overholdt, skal der efter nærmere aftale med Ringsted Kommune foretages afhjælpende foranstaltninger.
39. Transport til og fra ejendommen skal fortrinsvis ske på hverdage mandag til fredag i tidsrummet 7 -18.

Støv

40. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som af Ringsted Kommune vurderes til at være væsentlige. Anlægget med mere skal renholdes således, at støvgener begrænses mest muligt.
41. Foderanlæg skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning og behandling af foder undgås.

Oplag af olie, kemikalier etc.

42. Opbevaring af diesel-/fyringsolie i overjordiske tanke skal til en tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

43. Tankning af diesel skal til en hver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
44. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
45. Opbevaring af olie-kemikalieaffald skal ske under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største opbevaringsbeholder.

Påvirkning fra arealerne

46. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de hektar udbringningsareal, som fremgår af tabel på side 41. Udbringningsarealet er endvidere markeret på bilag 2.
47. Der må udbringes husdyrgødning fra CVR nr. 10028671 på arealerne svarende til 191,47 DE indeholdende maksimalt 17.231 kg kvælstof og 3.058 kg fosfor pr. planperiode. Der må således maksimalt udbringes 1,69 DE/ha, og der må ikke tilføres anden organisk gødning.
48. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 1,5 % efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår, artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning.

Bedst tilgængelig teknik (BAT)

49. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligeholdelse og mindst en gang årligt.
50. Der etableres skrbeanlæg i eksisterende malkekvægsstald samt i nye kvie-stald.
51. Der skal laves mindst en foderanalyse af grovfodret fra hver plansilo årligt og prøven skal tages inden fodret fra siloen tages i brug.
52. Ved renovering af malkekvægsstalden skal etablering af BAT tages op til fornyet revision.

Husdyrbrugets ophør

53. Forinden ophør af husdyrbruget skal der til Ringsted Kommune indsendes en plan, der beskriver de nødvendige foranstaltninger (med tidsplan herfor) for at undgå fremtidig forureningsfare. Planen skal inden udførsel accepteres af Ringsted Kommune.
54. Ved ophør af husdyrbrug skal stalde og opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning og renses. Plansiloer skal tømmes.

Egenkontrol og dokumentation

55. Der skal senest, når produktionen udvides, udarbejdes en beredskabsplan, som fastlægger håndteringen af situationer med potentiel forureningsrisiko. Af beredskabsplanen skal fremgå, at akut forurening som følge af driftsuheld eller andet straks skal anmeldes til Alarmcentralen, og efterfølgende skal tilsynsmyndigheden (Ringsted Kommune) kontraheres. Eksemplar af beredskabsplanen skal forefindes i de køretøjer, som transporterer gulle og kemikalier. Beredskabsplanen skal ajourføres efter behov – dog minimum hvert andet år. Efter hver ajourføring skal beredskabsplanen indsendes til tilsynsmyndigheden.
56. Virksomheden skal løbende registrere følgende oplysninger, som skal opbevares i mindst 5 år, og som skal forevises og tilsendes på tilsynsmyndighedens forlangende:
- Dokumentation for korrekt drift af skrabe anlæg. Herunder registreringer om servicekontrol og driftsstop med angivelse af årsag og varighed samt kopi af kontrolrapport
  - Dato for kontrol af malke anlæg skal noteres i egenkontrol rapport
  - Grovfoderanalyser fra hver silo
  - Ajourført lagerregnskab for husdyrgødning
  - Dokumentation af rengøring af staldene i egenkontrolrapport
  - Registrering af el- og vandforbrug en gang i kvartalet i egenkontrolrapport
  - Dokumentation af flue- og rottebekæmpelse
  - Dokumentation for varsling af udbringning af husdyrgødning med sms/e-mail eller med opsætning af opslag.
  - Mark- og gødningsplaner samt kort vedrørende enkeltbetaling
  - Virksomhedens driftsregnskab

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

I denne del af miljøgodkendelsen er det ansøger, der har formuleret redegørelserne. Dette er gjort ved, at ansøger i it-ansøgningsystemet samt ved supplerende oplysninger har redegjort for, hvorledes driften på ejendommen skal varetages. Redegørelserne kan eventuelt være lettere redigeret af kommunen. På baggrund af redegørelsen og eventuelle supplerende oplysninger har kommunen foretaget vurdering af de beskrevne forhold. Dette fremgår af særskilte afsnit.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

I dette kapitel beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav i forhold til naboer, vandforsyning, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier.

Lokalisering

Ansøgers redegørelse

Anlægget overholder de generelle afstandskrav, jf. lovens § 8, idet de aktuelle afstande fra nybyggeriet overstiger de anførte mindstekrav:

- Ikke-almene vandforsyningsanlæg 25 m
- Almene vandforsyningsanlæg 50 m
- Vandløb (herunder dræn) og søer 15 m
- Offentlig vej og privat fællesvej 15 m
- Levnedsmiddelvirkning 25 m
- Beboelse på samme ejendom 15 m
- Naboskel 30 m
- Nabobeboelse 50 m

Oplysningerne er afgivet jf. ejers viden og oplysninger fra miljøportalen. Hvis der er ukendte drænrør nærmere end 15 m fra byggeriet, vil disse blive flyttet eller etableret i tætte rør.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Følgende afstande fra anlægget er målt på digitale kort fra det nærmeste punkt på anlægget til det nærmeste punkt på det beskyttede område eller anlæg i henhold til § 6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Afstandskravene i § 6 som skal overholdes ved udvidelser og ændringer af eksisterende dyrehold, som medfører forøget forurening

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	2500 m	Ringsted By	50
Samlet bebyggelse eller Område i landzone, som er lokalplanlagt	52	Sigersted	50
Nabobeboelse uden landbrugspligt	52	Sigerstedvej 36	50

Ejendommens lokalisering er i overensstemmelse med gældende afstandskrav og vurderes ved overholdelse af meddelte vilkår for lugt, stov, lys og støj ikke at medføre uacceptable gener for omkringboende

Afstandskravene i § 8 er kun gældende for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen. Dette indebærer bl.a., at bestående anlæg kan repareres og i et vist omfang renoveres uden de opfattes som nye.

Nærmeste	Afstand	beskrivelse	afstandskrav
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	800	Sigerstedvej 66	25
Almene vandforsyningsanlæg	> 50	Ringsted vand A/S	50
Vandløb	Ca. 800	Frøsmose Å	15
Søer	180	Gadekær	15
Offentlig vej	90	Sigerstedvej	15
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25		25
Beboelse på samme ejendom	100	Sigerstedvej 16	15
Naboskel	90 meter	Sigerstedvej 36	30

Afstandene i dette skema er målt fra ny kviestald og til nærmeste punkt

Placering i landskabet

Ansøgers redegørelse

Der er vedlagt situationsplan med oversigt over området (luffoto, bilag 1 til ansøgningen)

Der er desuden vedlagt beliggenhedsplan med oversigt over ejendommens faciliteter (luffoto, bilag 2a og 2b til ansøgningen).

Derudover vedlægges der visualisering, bilag 11 til ansøgningen.

Den nuværende malkestald er på 1.172 m².

Den nye stald inklusiv foderladen er 66,6 m i længden, 22,2 m i bredden og har et grundplan på 1.481 m².

Den eksisterende stald har en højde målt til tagryg på 8,0 m og en taghældning på 20 gr. Maskinhuset er 7,9 m højt og har en taghældning på 15 gr. Bygningshøjden af den nye stald er max. 6,2 m og taghældningen 15 gr.

Bygningsmaterialer og farver:

Eksisterende kostald har vægge af lysegrå betonelementer, lysegråt eternittag og gavle i rødbrune stålplader.

Maskinhuset har vægge af rødbrune stålplader, tag af lysegrå stålplader og gavle i rødbrune stålplader.

Den nye stald/foderlade får brøstningsvægge af rødbrune stålplader. Da der er naturlig ventilation vil den øverste del af vægfladen bestå af "gardiner", som derfor kun vil være nedlukkede i forbindelse med dårligt vejr. Taget bliver udført i lysegrå eternit og gavle i rødbrune stålplader.

Der opføres en ny gylletank på 1800 m³ i tilknytning til den nye stald.

Der opføres ny plansilo på 10m * 33 m = 330 m² med en højde på 2,4 m.

Der plantes ikke en afskærmende beplantning langs stalden, idet det umuliggør en naturlig ventilation, men der vil blive beplantet i afstand fra bygningerne og rundt om gylletanken, så helhedsindtrykket bliver harmonisk.

Der er pt. etableret folde til kvier ud mod Sigerstedvej. Denne hegning ønskes udvidet, således at der bliver etableret afgræsning foran staldanlægget ud mod Sigerstedvej.

Der etableres ny adgangsvej til staldanlægget fra Sigerstedvej, jf bilag.

Målfast tegningsmateriale er pt. ikke helt færdigt, men vil blive fremsendt så snart dette foreligger i henhold til §31 i Bekendtgørelse, som omhandler materiale til behandling af selve byggeanmeldelsen, som er indeholdt i denne ansøgning.

Ejendommen og nybyggeri har ikke nærhed til område med særlig naturbeskyttelsesinteresse.

Ejendommen ligger i område, der i Kommune planen er karakteriseret som landskabsområde, der samtidig er et værdifuldt landbrugsområde.

Der er ikke nærhed til kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer

Der er ikke nærhed til rekreative interesseområder.

Indenfor 1 km fra anlægget ligger et antal småvandhuller omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det nærmeste af disse ligger op ad gården mod syd. Derudover er der et beskyttet vandløb ca. 750 m mod nord, Frøsmose Å.

Der er ca. 3000 m til nærmeste habitatområde, Susåen.

Nybyggeriet ligger indenfor kirkebyggelinie således som hele ejendommen. Dog ligger den nye stald udenfor kirkeindsigtlinie. Der er ikke nærhed til andre beskyttelseslinier eller kystnærhedszone. Der er heller ikke nærhed til beskyttede sten- og jorddiger.

Nærmeste fredede område er fredningen ved Sigersted kirke.

Ejendommen ligger delvis i område, hvor skovrejsning er uønsket, delvis hvor skovrejsning er mulig, samt i værdifuldt landbrugsområde.

Der er ikke geologiske værdier i området.

Alle oplysninger er angivet i henhold til informationer hentet på www.miljoportal.dk.

Produktionsudvidelsen vil medføre ændringer i landskabet. Der er imidlertid arbejdet med logistikken og indpasningen i landskabet, bl.a. ved udformning, materialevalg og højde af byggeri, så den landskabelige påvirkning begrænses. Der vil ved etablering af beplantning blive skabt et helhedsindtryk, så det nye byggeri falder bedst muligt ind i omgivelserne.

Kommunens bemærkninger og vurdering Landskabsinteresser og –analyse

Landskabsinteresser

Ejendommen er beliggende i et område der i Kommuneplan 2009-2020 er udpeget som "Landskabsområde", "Restriktive områder for landbrugsbyggeri" og "Særligt værdifuldt landbrugsområde". De "Særligt værdifulde landbrugsområder er udpeget som områder der fortrinsvist skal anvendes til jordbrugsformål. De "Restriktive områder for landbrugsbyggeri" er områder hvor der, hvis der gives tilladelse til landbrugsbyggeri, skal udvises hensyntagen til bl.a. de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige interesser, fx ved arkitektur, materialer og dimensioner osv. Ved opførelse af nyt byggeri vil kommunen stille krav om nedrivning af ikke-bevaringsværdige bygninger efter endt brug.

Ejendommen er desuden beliggende i et område der i kommuneplanen er karakteriseret som "Gyrstinge landbrugslandskab". En landskabsanalyse over "Gyrstinge landbrugslandskab" er under udarbejdning. Derudover er stalden beliggende i umiddelbar nærhed til udpeget "Kulturmiljø" omkring Sigersted kirke.

Landskabsanalyse

Landskabskarakteren for den vestlige del af Ringsted Kommune er karakteriseret ved et typisk østdansk morænelandskab, hvor den primære arealanvendelse er landbrugsdrift med spredt bebyggelse, dels i form af en række landsbyer og dels af en stor mængde fritliggende husmandsgårde eller nedlagte landbrug. Karaktergivende er endvidere områdets to dominerende tekniske anlæg, som gennemskærer området. Både motorvejen og jernbanen er markante elementer i landskabet. De karakterskabende elementer giver landskabet en middel til stor skala. Rumligt giver landskabet et åbent til transparent udtryk, hvilket skyldes de store bakker og den sparsomme beplantning i store dele af området.

Beliggenhed af ejendommen

Ejendommen er beliggende inden- og udenfor den afgrænsede landzonelandsby Sigersted. Ejendommen ligger på toppen af en bakke, der skråner ned mod Sorøvej og Skælskørvej.

Det ansøgte

Der er ansøgt om en løsdriftsstald med tilhørende foderlade, gyllebeholder samt en plansilo. Løsdriftsstald med tilhørende foderlade har et grundplan på 1.481 m². Løsdriftsstald med tilhørende foderlade har en længde på ca. 67 m og en bredde på ca. 22 m, Højden bliver maksimalt på 6,2 m med en taghældning på 15 grader. Der vil være et svagt orienteringslys i stalden som tænder om natten. Gyllebeholderen er på 1.800 m³ og plansiloen på 330 m² med en sidehøjde på 2,4 m. Plansiloen bygges sammen med eksisterende ensilageplads.

Løsdriftsstald med tilhørende foderlade bliver opført med brøstningsvægge og gavle i rødbrune stålplader. Den øverste del af vægfladen består af "gardiner" som kun vil være nedrullede i dårligt vejr. Taget bliver udført i lysegrå eternit.

Placering og udformning

Placering

Løsdriftsstald med tilhørende foderlade placeres ca. 32 m nord for, og i forlængelse af, den eksisterende bebyggelse/stald. Visuelt fremtræder løsdriftsstald med tilhørende foderlade, gyllebeholder og plansilo samt den eksisterende ejendom som et samlet kompleks. Udover løsdriftsstald med tilhørende foderlade etableres der en gyllebeholder vest for stalden. Vest for løsdriftsstald med tilhørende foderlade etableres der endvidere en plansilo. Ejer har valgt placeringen af byggeriet af hensyn til lugtgenekriterierne og til driften.

Orienteringsbelysningen vil have samme styrke som i eksisterende staldanlæg og vurderes ikke at påvirke landskabet øst og vest for denne i nævneværdig grad.

Øst for løsdriftsstald med tilhørende foderlade ligger Sigersted kirke og private boliger. Vest for løsdriftsstald med tilhørende foderlade er der ingen bebyggelse, dog er der syd-vest for løsdriftsstald med tilhørende foderlade en privat bolig. Det vurderes, at løsdriftsstald med tilhørende foderlade, gyllebeholder samt plansilo kan afskærmes mod øst ved en mindre afskærmende beplantning og mod vest med 3 spredte trægrupper. Herudover skal der lav beplantning op langs plansilo og gyllebeholder – se bilaget med beplantning.

Landskabeligt vil den nye stald være synlig i landskabet set fra Skælskørvej og Sorøvej. I denne forbindelse har kommunen screenet for alternative placeringer på ansøgers ejendom. Kommunen har vurderet, at placeringen af anlægget i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, landskabeligt set, er den bedste løsning. Tilknytningen indebærer, at synligheden fra det åbne land bliver så mi-

nimal som muligt i forhold til en fritliggende placering i forbindelse med tæt afskærmende beplantning. Med en landskabelig placering i tilknytning til den eksisterende bebyggelse kan kommunen nøjes med at stille vilkår om nogle få, men velvalgt placerede beplantninger. Dette i kombination med et velvalgt materiale- og farvevalg gør, at anlægget bliver velintegreret i landskabet også selv om anlægget ligger på toppen af en bakke.

Kommunen har desuden vurderet, at den kulturhistoriske påvirkning af Sigersted kirke er acceptabel primær fordi der er arbejdet med anlæggets højde, så Sigersted kirkes kirketårn stadigvæk er synligt set fra vest.

Derudover er det kommunens vurdering, at gyllebeholderens og plansiloens placering afspejler et reelt behov af hensyn til driften.

Alternativ placering

Ejendommen har været screenet for alternative placeringsmuligheder med Gefion og ejer.

Den valgte placering er primært valgt ud fra de landskabelige hensyn som kommunen skal varetage og sekundært ud fra et driftsmæssigt ønske om nærhed til løsdriftsstalden samt at placeringen opfylder lugtgenekriterierne.

Beplantning

Se bilag

Vilkår

I forbindelse med tilladelsen stilles der følgende vilkår:

- Beplantning – se bilag
- Farve og materialevalg som i ansøgning
- Overskydende jord skal udsprede i et jævnt lag på omkringliggende marker eller køres væk
- Ikke bevaringsværdige bygninger – ny løsdriftsstald, plansilo samt gyllebeholder, skal nedrives efter endt brug
- Orienteringsbelysning må ikke være kraftigere end belysningen i det eksisterende staldanlæg

Husdyrhold, staldanlæg og drift

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug, samt håndtering af spildevand, regnvand, affald, pesticider, driftsforstyrrelser og uheld.

Husdyrhold og staldindretning

Ansøgers redegørelse

Der er ansøgt om udvidelse af dyreholdet fra 191,02 DE til 239,86 DE til det ønskes etableret en ny kviestald på ejendommen, således at ejendommens opdræt (0-24 mdr.) kan blive på ejendommen. Desuden etableres der skrabe anlæg i eksisterende kostald.

Eksisterende kostald

Dyretype	Antal nudrift/DE	Antal ansøgt/DE	Staldsystem
Jerseykøer	143/163	143/163	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) Skrabe anlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg: NH ₄ effekt: 25 %

BAT for eksisterende stald

Stalden er indrettet med sengebåse og spaltegulv i gødearealet. Der er ringkanal og bagskyl i gyllekummerne.

Der er tale om en eksisterende stald, hvori der ikke gennemføres ændringer. Der er valgt at etablere skrabere på spaltegulvet, som dagligt er i drift 3 gange. Hermed opfyldes kravet om 15 % ammoniak reduktion. For at kravet om at ejendommen skal tilføres BAT har kommunen vurderet, ud fra teknologibladet² - staldindretning - skraber i gangareal, at der skal foretages yderligere 3 skrabininger i døgnet, således at gangarealerne skrabes hver 4 time.

Når stalden er nedslidt eller står over for en omfattende reovering vil staldsystemet vurderes i forhold til BAT-krav på dette tidspunkt. Det er svært at angive et tidspunkt for dette, men med en generel levetid på en stald på 20-30 år, forventes dette gennemført indenfor en tidshorisont på 20 år.

Kvæget er 100% på stald.

Ny kviestald

Dyretype	Antal nudrift/DE	Antal ansøgt/DE	Staldsystem
Kvie/stud, jersey (6 mdr.-kælvning)	0/0	80/32,24	Sengestald med spaltegulv Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg: NH ₄ effekt: 33 %
Kvie/stud, jersey (6 mdr.-kælvning)	0/0	40/11,39	Sengestald med spaltegulv Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg: NH ₄ effekt: 33 %
Småkalv, jersey (0-6 mdr.)	0/0	20/4	Dybstrøelse 65 % af dybstrøelsen udbringes direkte
Jerseyko	0/0	6/6,82	Dybstrøelse 65 % af dybstrøelsen udbringes direkte
Jerseyko	0/0	17/19,33	Sengestald med spaltegulv. Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg: NH ₄ effekt: 33 %

BAT for ny kvie stald

Der etableres skrabere på spaltegulvene i den nye stald. Sammen med udbring af 65% af dybstrøelsen direkte opfyldes kravet til BAT. Ammoniak emission fra dette staldafsnit begrænses tillige, ved at størstedelen af kvierne ikke er på stald i sommerhalvåret.

² Teknologiblad af 30.06.2011, Staldindretning - Skrabere i gangareal

Kalvehytter

Dyretype	Antal nudrift/DE	Antal an-søgt/DE	Staldsystem
Småkalv, jersey (0-6 mdr.)	0/0	20/3,49	Dybstrøelse 65 % af dybstrøelsen udbringes direkte

Der er naturlig ventilation i eksisterende som ny stald/kalvehytter.

Den eksisterende stald til goldkøer og kalve, som vender mod Sigersted By nedlægges og denne produktion flyttes ud i den nye fritliggende stald.

Eksisterende kalvestald

Dyretype	Antal nudrift/DE	Antal an-søgt/DE	Staldsystem
Småkalv, jersey (0-6 mdr.)	16/2,84	0/0	Dybstrøelse
Jerseyko	17/19,33	0/0	Dybstrøelse
Kvie/stud, jersey (6mdr.-kælvning)	13/6,26	0/0	Dybstrøelse

Eksisterende kalvestald

Der er tale om en eksisterende stald som nedlægges.

I den eksisterende stald til kalve og kvier, som nedlægges er der mekanisk ventilation. Der forventes en besparelse på el-forbruget ved nedlukning af denne stald.

Fravalg af BAT

Fravalg af præfabrikerede drænede gulve

Der er fravalgt at ændre stalden til at indeholde BAT-systemet "præfabrikerede drænede gulve", hvilket hovedsageligt skyldes de dyrevelfærdsmæssige hensyn for ungdyrene. Dette staldsystem har en ammoniakfordampning, der ligger 30 % under bedste staldsystem.

Fravalg af svovlsyrebehandling af kvæggylle (kun kandidat da for store omkostninger) Alternative muligheder til anvendelse af reduktionen af ammoniakkravet kunne også være opnået ved at forsure gyllen.

Der installeres ikke forsøringsanlæg idet der er tale om en eksisterende stald. I forbindelse med denne staldtype vil der formentlig kun kunne opnås en meget begrænset medreduktion af ammoniakfordampningen fra lagertanken. Derudover vil der være et relativt stort energiforbrug, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. Derudover kan der opstå lugtgener i forbindelse med brug af forsøringsanlæg. Den krævede ammoniakreduktion kan opnås på anden måde, hvorfor forsøringsanlægget er fravalgt.

Fravalg af gyllekøling

I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installation af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde, og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark, der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at ved etablering af skrabe anlæg i eksisterende malkekvægstald og i den nye kvie stald i gangarealerne samt direkte udbringning af 65 % af dybstrøelsen er kravet om 15 % reduktion af ammoniak fordampning fra anlægget overholdt.

I forhold til BAT-niveauet er der foretaget en beregning på BAT-emissionkravet til 143 årskøer. Beregningen er foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om emissionsværdier opnåeligt ved anvendelse af BAT³. Den højst tilladelige emissionsværdi for eksisterende stalde som ikke ændres er beregnet til 8,78 kg NH₃ pr. årsko (143 stk.) i alt 1255,54 kg ammoniak/år.

I forbindelse med udvidelse af husdyrholdet på ejendommen, vil det fortsat være den eksisterende malkekvægsstald, som har den største emission af ammoniak. Såfremt der ikke anvendes et virkemiddel til begrænsning af ammoniak emission vil den være på 1567,75 kg ammoniak/år,

I det fremsendt projekt er der valgt skrabning af gangarealer hver 4. time i henhold til Teknologibladet "skrabere i gangareal i stalde til malkekvæg". I dette teknologiblad beskrives, at der ved skabning af gangarealerne hver 4. time sker der en reduktion af ammoniakemission på ca. 25 % i forhold til reference gulvet. Det betyder, at projektet med den valgte teknologi reducerer ammoniak emission med 317 kg ammoniak/år. Ved anvendelse af skrabe anlæg hver 4. time svarer udledningen af ammoniak fra malkekvægsstald til miljøstyrelsens emissionsgræseværdi på 1255,54 (8,78 kg / N*143 antal dyr)

Det vurderes ud fra ovennævnte beregning, at den eksisterende malkekvægsstald ved etablering af skrabning i gangarealerne hver 4. time lever op til kravet om BAT, da løsningen er teknisk og økonomisk mulig for den eksisterende malkekvægsstald. Det er vurderet, at etablering af præfabrikerede, drænede gulve ikke er proportionelt med etableringsomkostninger i eksisterende stald i forhold til at nedbringe ammoniakemissionen yderligere. Såfremt at den eksisterende malkekvægsstald senere skal renoveres skal der indføres yderligere teknologi og BAT.

I de nyetablerede kalvehytter og den nyetableret kviestald med goldkøer er emissionsniveauet, beregnet ud fra BAT-emissionsgræseværdien for nyanlæg. Der er beregnet en ammoniak emission på 218,11 kg ammoniak/år fra den nye stald og kalvehytterne tilsammen.

Det vil ikke være proportionalitet i at etablere præfabrikerede gulve i den nye kviestald for at lever op til BAT. Der er i stedet valgt at etableres et skrabe anlæg i gangarealerne i begge stalde i henhold til teknologibladet af 30. juni 2010.

I henhold til ovennævnte betragtninger vil der med de valgte tiltag være en årlig emission fra anlægget på 1474,47 kg ammoniak/år inklusiv emission fra kalvehytterne. Med de i ansøgningen valgte teknologier vil der være en reduktion i ammoniakemissionen på 279,9 kg N/år i forhold til ejendommens nudrift.

Der vil derfor blive stillet vilkår om at der fra ejendommen må være en maksimal emission på 1474,47 kg ammoniak pr. år.

---

³ Miljøstyrelsens vejledende emissionsgræseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT for Malkekvæg, Gyllebaserede staldsystemer (2010)

Ringsted Kommune vurderer, at der opnås BAT i eksisterende malkekvægsstald samt i den nye kviestald ved at der etableres et skrabeanlæg som reducerer ammoniakfordampningen med henholdsvis 25 % og 33 % i forhold til referencegulvet.

Fodring

Ansøgers redegørelse

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med kvægkonsulent, og det sikres at der anvendes den nyeste viden inden for kvægfodring.

Der tages analyser af alt grovfoder, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Kvægholdet vil være baseret på græsfodring med mindst 40 %.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ved fodring baseret på mindst 40 % græs kan det generelle krav til ammoniak reduceres fra 25 % til 15 % i henhold til bilag 3, afsnit A, punkt 1 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse. Det vurderes, at der ikke er grundlag for at kræve yderligere foderoptimering for at leve op til lovens krav om miljøpåvirkning.

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulent, og det sikres at der anvendes den nyeste viden inden for kvægfodring. Der stilles vilkår om, at der 1 gang årligt foretages analyse af grovfodret og foderplaner optimeres derefter.

Brug af foderoptimering og de retningsgivende niveauer for fosfor- og råproteinindhold i foderet er jf. BREF at betegne som BAT.

Ensilage

Ansøgers redegørelse

Grovfoderet ensileres i 2 plansiloer på 290 m³ og 1848 m³ med afløb til gyllebeholder.

Kraftfoderet opbevares i udendørs kraftfodersilo på 21 m³ (17 t). Råvarer og halm opbevares i lade.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at ensilage- og fodreopbevaring er i overensstemmelse med gældende regler og vil ikke medføre væsentlige påvirkninger og gener for omgivelserne.

Energiforbrug

Energiforbruget til husdyrproduktionen går til malkning, køling af mælketank, skraber, foderblanding, belysning, udmugning og gyllepumpning.

Elforbruget før udvidelsen er jf. årsregnskabet på 120.000 kWh/år. (kun husdyr). Elforbruget forventes ikke at stige væsentlig, da den gamle stald med mekanisk ventilation lukkes.

Der anvendes ca. 5.000 l dieselolie pr. år til markarbejde, forbruget forventes ikke ændret.

Dieselolie opbevares i 1800 liter tank fra 1988. (se bilag 2a og 2b)

Både den eksisterende kostald og den nye stald er etableret med løftet kip i taget, og der er derfor ikke mekanisk ventilation.

Der sker løbende udskiftning af lysstofrør, så der kun fremover vil blive anvendt lavenergi-rør.

Der anvendes natsænkning af lys i stalde, så der alene er orienteringslys.

Der er i 1992 etableret varmegenvinding i den gamle stald, som bruges til opvarmning af brugsvand samt beboelse. Dette påtænkes kombineret med bio-brændselsanlæg ved beboelse til supplerende opvarmning.

Vandforbrug

Det årlige vandforbrug til bedriften omfatter drikkevand, drikkevandsspild, vand til rengøring af malkeum, malkeanlæg og stalde, vask af maskiner, vand til marksprøjtning og sanitetsvand.

Der forventes ikke ændringer i mængden af vand til vask af maskiner og forbrug til marksprøjtning.

Vandforbruget til besætning og servicefaciliteter til medarbejdere er beregnet ud fra normalt.

Forbrug af vand til besætning før udvidelsen: ca. 6744 m³.

Forbruget til besætningen forventes udvidet til ca. 7943 m³.

Der er kommunal vandforsyning på ejendommen.

Der anvendes drikkekopper/kar med lukkeventiler som drikkesystem. Dette er gængs teknologi og må opfattes som værende BAT på området. Herudover føres der kvartalsvist aflæsninger for at sikre, at vandforbruget ligger på det forventede forbrug. Det er ikke teknisk muligt at anvende vandalarmer i kvægstalde.

På malkebotterne monteres der delmålere, hvilket gør det muligt at lokalisere eventuelt overforbrug eller lækager fra den enkelte robot.

Vaskevand fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg skal kontrolleres mindst en gang årligt og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligehold. Datoer for kontrol skal registreres.

Det er væsentligt, at der holdes kontrol med el- og vandforbrug. Således at det kan registreres, om forbruget ligger over eller under det forventede og dermed klarlægges, om der skal foretages yderligere resursebesparende tiltag. El- og vandforbruget skal derfor aflæses mindst en gang i kvartalet. Aflæsning af el kan eventuelt ske ved at få tilsendt månedlige tal fra elselskab. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og som fremlægges tilsynsmyndigheden.

Ringsted Kommune vurderer på baggrund af de beskrevne resursebesparende tiltag, at produktionen lever op til krav om anvendelse af BAT med hensyn til energi- og vandforbrug.

Generelt kan det anbefales, at der arbejdes med at indføre miljø- og resursestyring på bedriften. Et tiltag i dette arbejde vil være, at der årligt udarbejdes et grønt regnskab for bedriften.

Spildevand herunder regnvand

Ansøgers redegørelse

Fra ejendommen vil der være husspildevand, sanitetsvand og fra produktionen spildevand fra rengøring af køernes yver og malkerekvisitter og vask af maskiner.

Mængderne er anslået til:

365 m³ fra malkningen og vask af stald/malkeanlæg ca. 10 m³ fra maskinvask.

Spildevandet fra vask i stalden føres til gyllebeholder.

Vaskevand fra vaskeplads til maskiner føres ligeledes til gylletank.

Mængden af vaskevandet indgår i beregningen af opbevaringskapaciteten på ejendommen, hvilket fremgår af bilag 3 i ansøgningen.

Al vaskevand ledt til gyllebeholder udbringes med gyllen på markarealer.

Ejendommen er tilsluttet kommunalt 2-strengt system, således at husspildevandet føres til kommunalt rensningsanlæg.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Idet spildevand fra rengøring af stalde og lignende ledes til gyllebeholder, vurderer Ringsted Kommune, at spildevand fra stald bortledes miljømæssigt forsvarligt.

Forholdene vedrørende afledning af husspildevand samt afledning af tagvand fra driftsbygninger er ikke omfattet af denne godkendelse.

Affald

Ansøgers redegørelse

Døde dyr opbevares på fast plads, under en kadaverkasse af fast plastic mere end 15 m fra offentlig vej, jf. bilag 2a og 2b i ansøgningen.

Dyrene indmeldes til destruktionsvirksomheden DAKA til afhentning samme dag, som de dør. Afhentning sker indenfor 24 timer.

Der produceres en række forskellige affaldstyper på ejendommen, brændbart og ikke brændbar, husholdningsaffald, PVC, plastic, glas, jern, mv. Der sker containerafhentning af brændbart affald en gang om ugen. Resten sorteres og afleveres på genbrugsstation efter behov. Placering af container fremgår af bilag 2a og 2b i ansøgningen.

Husholdningsaffald afhentes af den kommunale tømningsordning.

Spildolie svarende til 100 l opbevares i gamle olietønder og er placeret i spildbakker i maskinhuset. Afleveres til genbrug.

Kemikalier til markdrift opbevares i aflåst rum, jf. bilag 2a og 2b. Her opbevares også kemikalierester.

Der anvendes kemikalier til rengøring af malkeanlæg. Disse kemikalier opbevares ved anlægget. Rengøringsmidler til rengøring af malketank forefindes ved denne.

Kemikalierester afleveres til kommunal modtageordning. Medicinrester afleveres til apoteket.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at såfremt døde dyr opbevares og afhentes i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning, vil opbevaring af døde dyr ikke give anledning til uhygiejniske forhold.

For at mindske risikoen for forurening med olie eller andre kemikalier stilles der vilkår om, at olie- eller kemikalieaffald opbevares overdækket i spild bakker på fast og tæt bund.

Det vurderes, at bedriftens affald kan håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Råvarer og hjælpestoffer

Ansøgers redegørelse

Kemikalier opbevares i aflåst rum (se bilag 2a i ansøgningen).

Marksprøjten fyldes på støb plads med afløb til gyllebeholder.

Dieselolie opbevares i 1800 liter tank placeret i bygningen i forlængelse af den gamle kostald, se bilag 2a i ansøgningen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at håndtering af brændstof og kemikalier skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand idet kemikalierne er placeret i rum med fast og tæt gulv uden afløb samt at olietanken er placeret indendørs på støbt gulv.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøgers redegørelse

Mulige forstyrrelser ved opførsel, indretning og normal drift, som kan medføre væsentlig forøget forurening:

Hvis gyllebeholderen revner, vil der ske lokal forurening omkring beholderen.

Defekt af slange ved gylleudpumpning, kan give lokal forurening.

Svifter afhentningen af døde dyr, vil der kunne opstå lugtgener.

Sker der uheld med udbringningsudstyret til husdyrgødning, vil der kunne ske overgødsning lokalt. Dette gælder også hvis gyllevognen vælter.

Der vil kunne forekomme spild af olie eller kemikalier f.eks. ved uheld med maskiner.

Forhold der kan være med til at minimere risikoen for uheld:

Jævnlig gennemførsel af foderoptimeringer.

Jævnligt tilsyn med tekniske anlæg, og eventuelt nødstrømsgenerator.

Gyllebeholderen kontrolleres som foreskrevet.

Der suges fra beholderne, og der kan således ikke startes en pumpe utilsigtet.

Der udføres fornuftig omgang med kemikalier og bekæmpelsesmidler.

Der fyldes sprøjte på læsseplads/vaskeplads.

Jævnlig kontrol af gyllebeholderens kabler for rust og brud. Beskyttelse mod rust.

Alle medarbejdere er instrueret i at håndtere uheld som ovenstående.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, og alle vigtige telefonnumre til myndigheder og andet beredskab er tilgængelige på kontoret.

Ved uheld med gylle eller olie/kemikalier kontaktes Alarmcentralen, og der vælges den bedst mulige oprydnings-/forebyggelsesforanstaltning, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulig (ex. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at risikoen for driftsforstyrrelser og uheld, som vil forårsage væsentlig forurening af miljøet, kan begrænses ved at foretage egenkontrol på ejendommen og ved vedligeholdelse af staldanlæg og landbrugsmaskiner.

I redegørelsen er gennemgået hvilke foranstaltninger, der kontrolleres for at imødegå øget forurening som følge af uheld eller driftsforstyrrelser.

Ringsted Kommune vurderer, at risikoen for driftsforstyrrelser, der forårsager forøget forurening, er begrænset gennem virksomhedens interne procedurer. Der er opsat vilkår om:

- Virksomhedens strømforsynings skal sikres ved, at der kan tilkobles en nødgenerator til strømforsyningen.
- Spild skal straks anmeldes til Alarmcentralen på telefon 112, og efterfølgende skal tilsynsmyndigheden (Ringsted Kommune) kontraheres.

Gødningsproduktion og -håndtering

I dette kapitel beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på ejendommen. Husdyrgødningens opbevaring, håndtering og evt. teknisk forarbejdning indgår også heri.

Gødningstyper og -mængder

Ansøgers redegørelse

Husdyrgødning afsættes som gylle og dybstrøelse.

Ansøgt for køer, kalve og kvier	Gylle i ton	Dybstrøelse i tons
Malkekøer, jersey, sengestald m. spalter 17,62 t * 144 køer	2.537	
Malkekøer, jersey-goldkøer, dybstrøelse 12,80 t * 6 køer		77
Kalve, 0-6 mdr. dybstrøelse 1,48 t pr. dyr * 40 kalve		59
Årsopdræt, 6-26 mdr., spaltegulv m. linespil 6,48 t pr. dyr* 113 stk. opdræt	732	
I alt til beholder	3.269 tons	136 tons*

* 136 tons dybstrøelse svarer til 231 m³.

Plansiloer

Vandmængder fra plansilo	Vand i ton
Malkekøer, jersey, sengestald m. spalter 17,62 t * 144 køer	674

Kommunens bemærkninger og vurdering

Med en samlet gødningsproduktion på 3943 m³ gylle og en opbevaringskapacitet på 4650 m³ er der en opbevaringskapacitet på ejendommen på (4650/3943 * 12 mdr.) 14 måneder.

Det vurderes, at en opbevaringskapacitet på over 1 år kan husdyrgødningen fra ejendommen udbringes på de mest optimale tidspunkter til mindst muligt gene for de omkringboende.

Flydende husdyrgødning

Ansøgers redegørelse

Eksisterende gyllebeholder

Gylletanken er bygget i 1992 og kan rumme 1650 m³. Den er sidst kontrolleret i 2002 uden bemærkninger.

Den er konstrueret og bygget efter anviste retningslinjer, således at den kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttet mod tæring, og der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør.

Beholderen er opført i grå elementer og er gravet 1,5 m i jord. Hermed er 2,5 m over jord. Gylletanken er placeret i tilknytning til eksisterende byggeri, så den ikke synes markant i landskab.

Ny gyllebeholder

Gyllebeholderen kan rumme 1.800 m³.

Gylletanken er konstrueret og bygget efter anviste retningslinjer, således at den kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttet mod tæring, og der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør.

Beholderen opføres i grå elementer og er gravet 1,5 m i jord. Hermed er 2,5 m over jord. Gylletanken placeres i tilknytning til eksisterende byggeri og trækkes ind bag den nye kostald, så den ikke kan ses fra Sigerstedvej.

Der tilføres kun husdyrgødning fra ejendommen. Der tilføres vaskevand og drikkevandsspild fra malkestalden. Mængden fremgår af beregning af opbevaringskapacitet.

Selve gyllebeholderne lever op til BAT jf. (BREF). De er konstrueret og bygget efter anviste retningslinjer, således at de kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttet mod tæring, og der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør.

Overdækning på beholderen lever op til BAT, ved at der etableres og vedligeholdes et tæt flydelag i form af ex. snittet halm jf. (BREF).

Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag.

Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.

Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utæthed.

Yderligere er beholderne underlagt lovpligtig føring af logbog samt 10-års beholderkontrol.

Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning.

75 % af den flydende husdyrgødning nedfældes til enten græs eller majs. De resterende 25 % lægges ud med slanger.

Ved udbringning på egne arealer pumpes ca. 65 % af gyllemængden ud til en container i mark, hvorfra det spredes på marken.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Gødningen udbringes så vidt muligt umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst- og næringsstof optag forekommer, hvilket nedsætter fordampning og lugtgener, da planterne hurtigt optager den tilførte gødning.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at der for at begrænse lugtgener kan planlægges således, at transport, omrøring og udbringning af gylle ikke finder sted i weekender og på helligdage, hvilket der derfor er stillet vilkår om. For at begrænse lugtgener er der endvidere stillet vilkår om, at gyllen først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsel, og at udbringning af gylle skal varsles mindst to døgn

før overfor omkringboende. Varsling skal ske ved udsendelse af sms eller e-mail til personer, der har udtrykt ønske om at modtage varsling og evt. opsætning af skilt.

Der må ikke tilføres gylle fra andre ejendomme end Sigerstedvej 16. Dette gælder også for midlertidig opbevaring.

Ringsted Kommune vurderer, at med den beskrevne produktion og de stillede vilkår vil opbevaring og udbringning af gylle ikke give anledning til væsentlig gene for omkringboende til produktionen.

Ringsted Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: Gyllebeholderne er opført/opføres, så de kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge vil være tætte og beskyttet mod tæring. Gyllebeholderne er underlagt generelle lovkrav med hensyn til 10 års beholderkontrol og overdækning (flydelag og tilhørende føring af logbog). Der er endvidere stillet vilkår om omrøring umiddelbart før udbringning og bortkørsel.

Ringsted Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til udbringning af husdyrgødning, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: Der køres ikke gylle ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 meter bræmme til vandløbene. Udarbejdelse af gødningsplan er med til at sikre afblanceret gødskning og maksimal optagelse af næringsstofferne i gyllen. Ejendommen er underlagt generelle lovkrav med hensyn til udbringning af gylle. Dette indebærer blandt andet, at gylle udbringes med nedfælder og slanger. Der er endvidere stillet vilkår for at mindske lugtgener.

Fast gødning inklusiv dybstrøelse

Ansøgers redegørelse

Når dybstrøelsen fjernes fra staldene køres ca. 65 % direkte til udbringning på markerne.

Der tilføres kun husdyrgødning fra egen besætning. Det søges i videst muligt omfang undgået at anvende møddingspladsen, hvilket kan gøres ved at bringe dybstrøelsen direkte ud på græsarealer.

Møddingspladsen er indrettet med fast bund og afløb til forbeholder, hvorfra væsken føres til gyllebeholder. Møddingspladsen har en kapacitet på 215 tons og tilføres kun husdyrgødning fra egen produktion.

Kommunens bemærkninger og vurdering

65 % af dybstrøelsen udbringes direkte fra stalden og til arealerne. Derved overholdes normen på 65 %.

Forurening og gener fra husdyrbruget

I dette kapitel beskrives og vurderes ammoniakfordampningens betydning for naturområder, samt mulige gener som følge af lugt, transport, støj, fluer, støv og lys.

Ammoniak og natur

Det generelle krav om reduktion af ammoniak

Ved udvidelser, nyetablering og ændringer af husdyrbrug over 75 DE stilles der pr. 1. januar 2009 krav om 25 % reduktion af ammoniakemissionen fra stalde og lagre i forhold til referencesystem. Kravet gælder for de dele af anlæg og husdyrproduktion, som udvides, etableres eller ændre.

Ansøger opfylder dette krav ved følgende tiltag:

- 65 % af dybstrøelsen udbringes direkte på marken og nedpløjes
- I henhold til ansøgningen etableres der skraber i eksisterende stald som reduceres ammoniakfordampningen med 25% og i nyetableret stald etableres skraber i gangarealerne som skal reducere ammoniak fordampningen med 33%
- Kvægholdet vil være baseret på græsfodring, hvor mindst 40 % af grovfodret er græs, hvilket reducerer det generelle krav til ammoniak reduktion fra 25% til 15 % jf. bilag 3, afsnit A, punkt 1, i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelser.

I henhold til ansøgningsmaterialet, hvor der skræbes 3 gange, vil ammoniakemissionen være 158 kg N/år mere end krævet. Herved er ammoniakkravet til det samlede anlæg på minimum 15 % opfyldt. Ved yderligere at skrabe 3 gange om dagen fjernes der yderligere 121,89 kg N/år, og derved anvendes Miljøstyrelsens teknologiblad, hvorved ejendommen tilføres BAT.

Den samlede ammoniakemission fra staldene og gødningslagret er 1474,47 kg N/år, hvilket er en reducere på 279,89 kg N/år i forhold til nudrift.

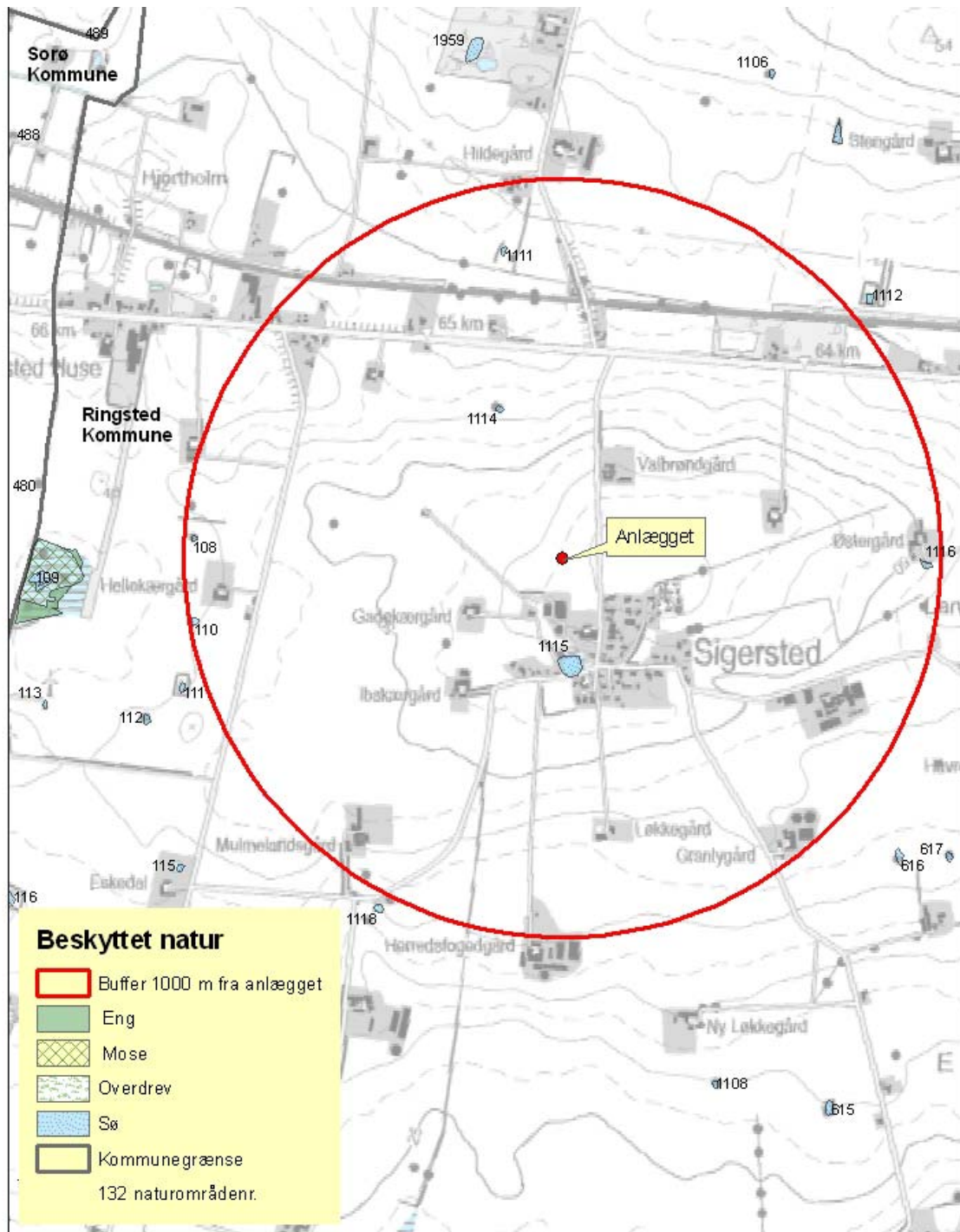
Kommunens bemærkninger og vurdering

For at efterkomme ovennævnte krav om 15 % ammoniakemission er der også i eksisterende malkekvæg stald foretaget ammoniakforbedrende tiltag i form af skraber. Det har i dette projekt været nødvendigt at foretage ammoniak reducerende tiltag i den eksisterende malkekvægsstald, da det ikke er muligt at reducere ammoniakemission tilstrækkeligt i den nye kviestald for hele anlægget.

For at sikre forudsætningerne for overholdes af ammoniakkravet, stilles der vilkår om anvendelse af græs-baseret fodring af kvægholdet, hvor grovfoderrationen består af mindst 40 % græs.

Ringsted Kommune vurderer, at kravet om 15 % reduktion er efterkommet med ovennævnte tiltag og tilhørende vilkår.

På efterfølgende vises § 3-beskyttet natur omkring anlægget.

Terrestrisk natur

Der ligger ingen terrestriske naturområder (mose-, eng- eller overdrevsarealer) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 mindre end 1.000 meter fra anlægget. Det nærmeste terrestriske naturområde er nr. 109, som ligger ca. 1200 meter fra anlægget. Området består af en mosaik af overdrev, eng og sø. Området modtager ifølge kommunens beregninger ikke over 0,7 kg N pr. ha pr. år, som er den grænse som Miljøstyrelsen⁴ har redegjort for er den laveste værdi, som vil kunne medføre en væsentlig påvirkning af kvælstoffølsomme naturområder.

⁴ Kildehenvisn.1 Notat om beskyttelsesniveauer for husdyrgodskendelsesloven, den 8. marts 2010, Miljøministeriet

Vurdering

Det er dermed kommunes vurdering, at der ikke er risiko for en væsentlig negativ påvirkning af området.

Søer

Indenfor en radius af 1.000 meter fra anlægget ligger der 7 søer som alle er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, ingen af disse søer vil dog ifølge kommunens beregninger modtage mere end 0,7 kg N pr. ha pr. år, som er den grænse som Miljøstyrelsen har redegjort for er den laveste værdi, som vil kunne medfører en væsentlig påvirkning af kvælstoffølsomme naturområder.

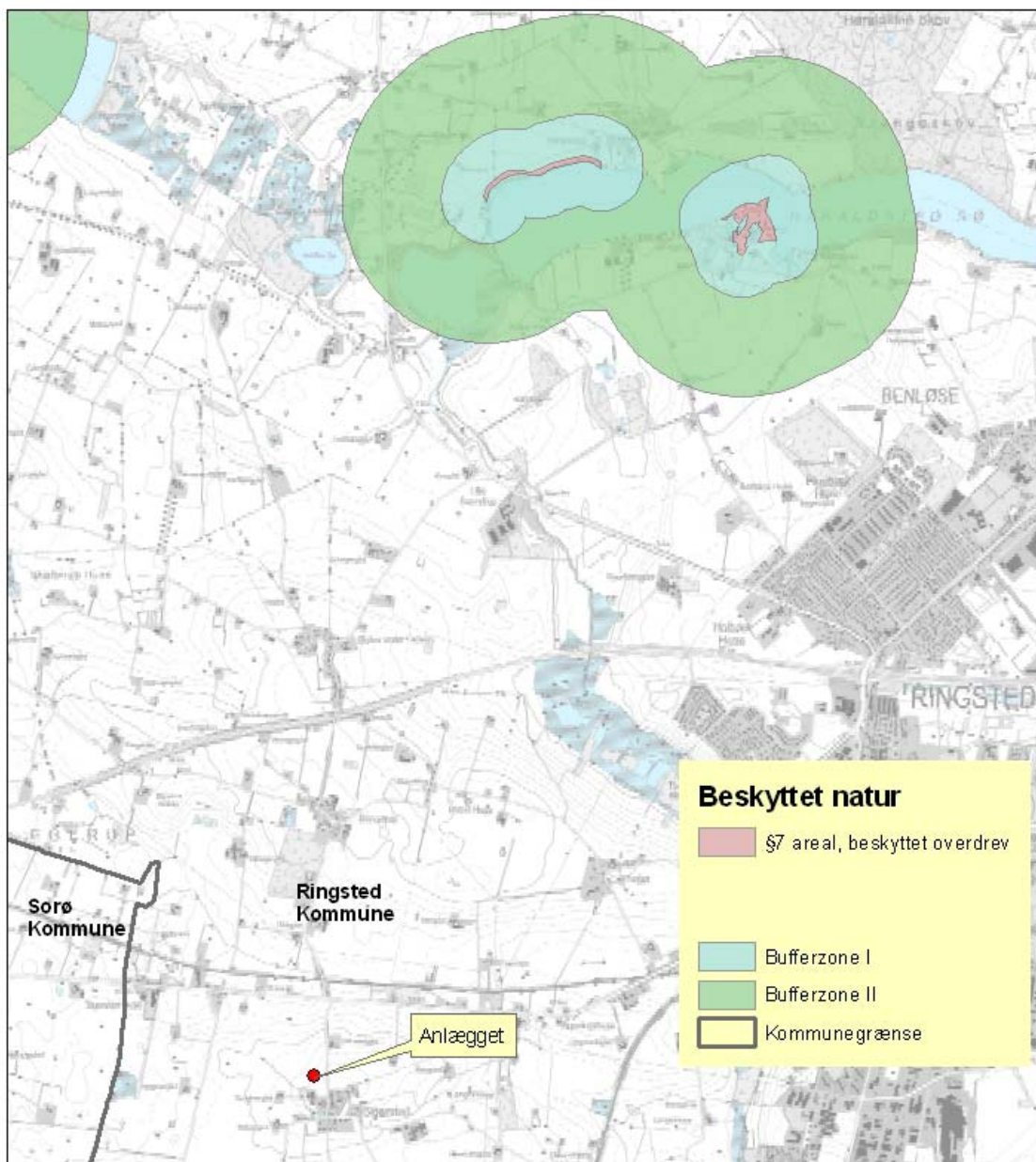
Beregningerne er foretaget i et Excel regneark identisk med det, der indgår i den elektroniske ansøgning.

Vurdering

Det er dermed kommunens vurdering, at projektet ikke medfører risiko for negative påvirkninger af søerne, herunder eventuelt tilknyttede bestande af bilag IV-arter.

§ 7 naturområder

Staldanlægget ligger længere væk end 1.000 meter fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af husdyrbrugslovens § 7. Nærmeste § 7 naturområde ligger cirka 6,2 km fra anlægget på nordsiden af Haraldsted Sø. Se efterfølgende kort:

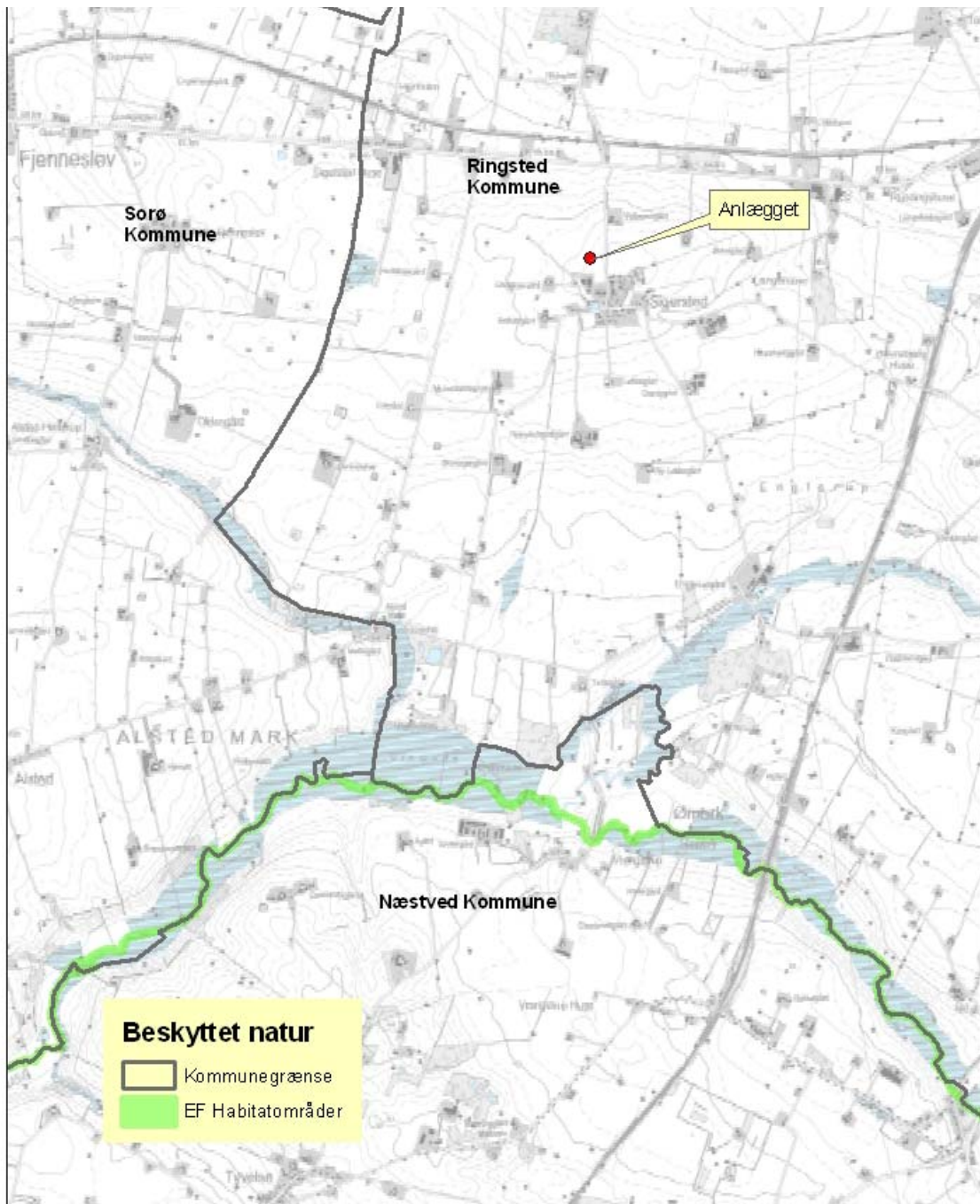

Vurdering

Ammoniak fra anlægget vil ikke påvirke naturområder beskyttet af § 7, idet naturområderne ligger uden for den radius, hvor der vil være en væsentlig ammoniak påvirkning fra anlægget.

Natura 2000 områder

Det nærmeste Natura2000 område er nr. 163 "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen og Porsmose". Den del af Natura 2000 området, der ligger nærmest er Susåen, som ligger cirka 3 km fra anlægget. Se efterfølgende kort

Udpegningsgrundlag for nr. H194 "Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen"

Kode og udpegningsgrundlag

- 1016 Sump vindelsnegl (*Vertigo moulinsiana*)
- 1032 Tykskallet Malermusling (*Unio crassus*)
- 1096 Bækklampret (*Lampetra planeri*)
- 1149 Pigsmerling (*Cobitis taenia*)
- 1166 Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1340 * Indlandssaltenge
- 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter
 3270 Vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter
 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidé-lokaliteter)
 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
 7210 * Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe
 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
 7230 Riggær
 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
 9130 Bøgeskove på muldbund
 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Ammoniak fra anlægget vil ikke påvirke Susåen og de arter og naturtyper, som er udpegningsgrundlag for Natura 2000 området, idet området ligger uden for den radius, hvor der vil være en væsentlig ammoniakpåvirkning fra anlægget.

Bilag IV-arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdsted i området omkring anlægget. Det vurderes, at påvirkningen fra anlægget med ammoniak vil have neutral effekt for de nævnte arter.

Samlet vurdering for anlæggets naturpåvirkning

Det vurderes, at anlægget kan drives på den ønskede placering uden væsentlig påvirkning af natur.

Lugt

Ansøgers redegørelse

I det elektroniske ansøgningssystem er afstand fra midten af staldene og henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig opmålt til følgende:

Staldafsnit	Område/bolig	Afstand til område/bolig (meter)
Eksisterende kostald	Byzone	2547,03
Eksisterende kostald	Samlet bebyggelse	69,10
Eksisterende kostald	Enkelt bolig	69,21
Eksisterende kalvestald	Byzone	2516,98
Eksisterende kalvestald	Samlet bebyggelse	141,92
Eksisterende kalvestald	Enkelt bolig	141,82
Ny kviestald	Byzone	2517,04
Ny kviestald	Samlet bebyggelse	118,22
Ny kviestald	Enkelt bolig	118,60
Goldkøer	Byzone	2507,27
Goldkøer	Samlet bebyggelse	136,98
Goldkøer	Enkelt bolig	137,36
Kalvehytter	Byzone	2524,12
Kalvehytter	Samlet bebyggelse	123,91
Kalvehytter	Enkelt bolig	124,30

Resultat af lugtberegning i det elektroniske ansøgningssystem er følgende:

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter)	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	174,78				Genekriterie overholdt. Ingen nabo-beboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	98,25	90,19	90,19	69,10	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand
Enkelt bolig	55,27				Genekriterie overholdt. Ingen nabo-beboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lugt fra staldanlæg

Da der ikke er nabobeboelse inden for 1,2 gange den beregnede ukorrigerede lugtgeneafstand til enkelt bolig, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige lugtgener for nabobeboelsen.

I forbindelse med etablering af den nye stald nedlægges de ældste stalde til kalve og goldkøer, som er beliggende tættest på den samlede bebyggelse "Sigersted By". I ansøgningsmaterialet er den beregnede lugtgeneafstand overholdt til samlet bebyggelse, da den korrigeret lugtgeneafstand er kortere end eller lig med geneafstanden i nudrift, og den vægtede gennemsnitsafstand er længere end 50 % af korrigeret geneafstand.

Størstedelen af kvierne afgræsser arealer udenfor omdrift om sommeren, og vil derfor ikke bidrage til at forøge lugtemission i Sigersted By om sommeren.

Der vil blive stillet vilkår om, at de ældste stalde ikke må medtages i den erhvervsmæssige drift igen.

Da der ikke er Byzone (Ringsted By) inden for 1,2 gange den beregnede ukorrigerede lugtgeneafstand til enkelt bolig, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige lugtgener for beboelser i byzone.

Lugt ved håndtering og udbringning af gylle

Med den lovpligtige overdækning af gyllebeholderen i form af tæt flydelag vil lugtgene fra opbevaring af gylle være begrænset.

I forbindelse med omrøring og udbringning af gylle vil der opstå lugtgener af kortere varighed.

For at begrænse lugtgener er der derfor stillet vilkår om, at transport, omrøring og udbringning af gylle ikke må finde sted i weekender og på helligdage. Af samme grund er der endvidere stillet vilkår om, at udbringning af gylle skal varsles ved opslag eller udsendelse af sms eller e-mail til omkringboende.

Husdyrlovens lugtgenekrav er overholdt for placeringen af staldene og på baggrund heraf vurderer Ringsted Kommune, at der ikke er behov for yderligere vilkår til lugt i forhold til BAT.

Med de stillede vilkår vurderer Ringsted Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende til produktionen.

Fluer og skadedyr

Ansøgers redegørelse

For at forebygge tilstedeværelse af skadedyr gennemføres der på ejendommen regelmæssig rengøring af stalde og specielt foderopbevaringsanlæg. Dette er med til at forhindre, at der er let tilgængeligt fodermateriale, som giver mulighed for formering af skadedyrene.

Derudover holdes også udenomsarealer rene og ryddelige, således at tilhold af skadedyr eller lignende undgås.

Der holdes en høj hygiejnestandard i staldene, hvilket er med til at holde fluegener nede på et minimum. - Praktisk foretages der regelmæssig udmugning fra især kalve.

Overgang fra ældre, indendørs kalvebokse i bolignært område til opstaldning i udendørs kalvehytter ved ny stald forudsættes herudover at medføre stærkt begrænsede fluegener fremadrettet.

Rottebekæmpelse foregår ved kommunalt tilsyn og udlægning af gift i giftkasser, som udleveres af Mortalin.

Kommunens bemærkninger og vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter med videre), som straks skal afhjælpes. Hvis der på trods af høj hygiejnestand af stalde og udenomsarealer samt hyppig udmugning af kalvehytterne skulle forekommer gener fra fluer, skal disse straks bekæmpes effektivt.

Ringsted Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige problemer med fluer eller andre skadedyr.

Transport

Ansøgers redegørelse

Opgørelse over antal transporter i forbindelse med driften fremgår af nedenstående tabel.

	Eksisterende produktion	Ansøgt produktion
Råvarer til foder	30	30
Korn i høst	25	0
Færdigfoder	15	15
Halm	15	20
Kørsel af kvier	18	30

Afhentning af døde dyr	60	30
Afhentning af mælk	365	183
Husdyrgødning traktor	100	200
Diverse (primært personbil)	150	250
Brændstof	5	5
Antal transporter i alt pr. år	783	763
Antal transporter i alt pr. dag	2,1	2,1

De beskrevne transporter vedrører kørsler i forbindelse med husdyrholdet og gyllekørsel, mens transport til øvrig markdrift ikke er medregnet.

I forbindelse med udvidelsen forventes antallet af årlige transporter at holde sig uændret. Antallet af daglige transporter vil fortsat være 2,1 transporter pr. døgn.

Grunden til at antallet af transporter ikke stiger har flere årsager. Dels vil mælk fremover bliver afhentet hver 2. dag. Ligeledes vil der ikke fremover – som hidtil – skulle transporteres kalve og kvier til/fra ”kviehotel” i Dallose. Der vil i videst muligt omfang blive brugt direkte udpumpning af gylle til udbringningsarealer, og der vil ikke fremover skulle foretages transport af gylle til/fra lejet gyllebeholder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at med det stillede vilkår vil transport i forbindelse med produktionen ikke medføre væsentlige gener.

For at mindske eventuelle gener stilles der vilkår om, at transporter til og fra ejendommen så vidt muligt skal foretages på hverdage fra kl. 7.00-18.00.

Interne transporter og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og fra kørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støj fra anlægget og maskiner

Ansøgers redegørelse

Kompressor til køletank.

Malkeanlæg.

Læsning og udfodring af foder.

Diverse kørsler i forbindelse med driften.

Ensilerings af foder

Dyr.

Kompressoren kører pr. termostat døgnet rundt i korte perioder.

Malkeanlæg kører i døgndrift

Foderet læsses og udfodres fra kl. 9 - 10 dagligt før udvidelsen og fra kl. 9 - 10:30 efter udvidelsen.

Gylletransporterne er hovedsagelig koncentreret til forårsperioden.

Afhentning af mælk (1x10 minutter hver 2. dag) foregår efter mejeriets valg.

Ensilerings af foder sker i koncentrerede perioder efter høst.

Kompressoren er pt. placeret indendørs i et lukket skab i teknikrum v. kostald.

Kompressor flyttes til teknikrum i ny kostald.

Malkeanlægget er placeret indendørs.

Fodring udføres rationelt og sker i korte perioder af dagen.

Antallet af gyllekørsler søges begrænset ved at pumpe gyllen ud fra ejendommen.

Ved faste daglige rutiner, rolig omgang med dyrene, malkerobotter og rigelig adgang til grovfoder sikres det, at køerne ikke støjer.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende støj er tilstrækkelige, og vilkår om støj er derfor baseret på Miljøstyrelsens anbefalede niveau. Der er stillet vilkår om, at såfremt Ringsted Kommune vurderer det nødvendigt, kan der kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler. Støjgrænserne vedrører de stationære støjkloder. Normal kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støjgrænserne i vilkårene.

Ringsted Kommune vurderer, at støj fra produktionen på ejendommen ikke giver anledning til væsentlig gene for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående vurderer Ringsted Kommune, at der ikke skal stilles særlige støjvilkår i forhold til BAT.

Støv fra anlægget og maskiner

Ansøgers redegørelse

I forbindelse med udvidelsen vil der komme en større husdyrproduktion på ejendommen, og dette vil måske kunne give lidt støv indenfor ejendommens grænser, men da fodringen hovedsageligt består af fuldfodring, der blandes som hidtil, forventes dette ikke at give øgede problemer.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted kommune vurderer, at driften på ejendommen ikke vil give anledning til støvgener hos de omkringboende

Lys

Ansøgers redegørelse

Der er udendørs belysning ved køletankrum i nuværende kostald. Der vil være lys fra stalden, idet der er et svagt orienteringslys, som tænder om natten. Der er imidlertid ikke tale om kraftigere lyskilder end hidtil.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at når orienteringsbelysningen har samme styrke som i eksisterende staldanlæg vil det ikke påvirke landskabet og naboerne øst og vest for anlægget i nævneværdig grad.

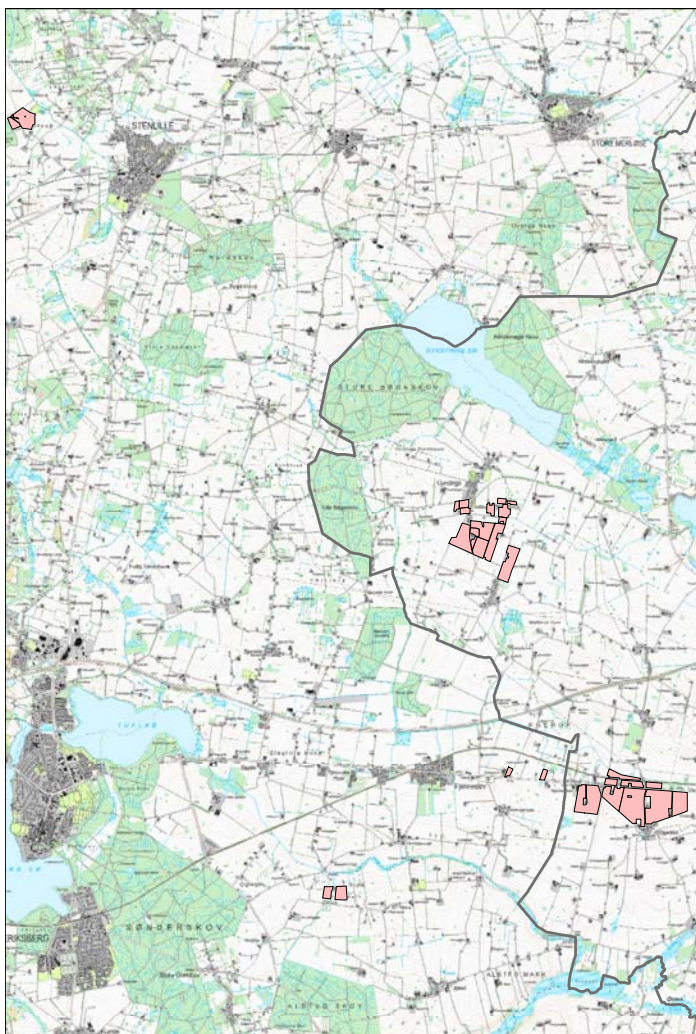
Påvirkning fra arealerne

I dette kapitel beskrives og vurderes hvordan driften af markerne og tab af kvælstof og fosfor påvirker søer, vandløb, fjord, hav og grundvand.

Udbringningsarealerne (Lokalisering)

Ansøgers redegørelse

Udbringningsarealerne er fordelt på 113,17 ha eget og forpagtet areal og 81,72 ha aftaleareal i alt 194,89 ha.

Kortet viser udbringningsareal markeret med rødt, der er omfattet af miljøgodkendelsen, herunder eget, forpagtet og aftaleareal.

Oversigt over forpagtede og ejede arealer

Navn	Ha	Drænet	Jordbundstype	Vandet	Sædskifte	N-Klasse 0 - Ha	N-Klasse 1 - Ha	N-Klasse 2 - Ha	N-Klasse 3 - Ha	P-Klasse 0 - Ha	P-Klasse 1 - Ha	P-Klasse 2 - Ha	P-Klasse 3 - Ha
Mark 8	2,37 Ha	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	2,37 Ha	0,00 Ha	2,37 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Mark 9, 9.1	4,45 Ha	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	4,45 Ha	0,00 Ha	4,45 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Mark 11	3,71 Ha	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	3,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Mark 14	2,89 Ha	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	2,89 Ha	0,00 Ha	2,89 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Mark 12, 16	23,67 Ha	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	23,67 Ha	0,00 Ha	34,22 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
mark 17	10,67 Ha	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	10,67 Ha	0,00 Ha	10,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Obj-12	4,74 Ha	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	4,74 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,74 Ha

Obj-13	3,09 Ha	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	3,09 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,09 Ha
Obj-1	19,89 Ha	Ja	Grov sandblandet lerjord (JB5)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	19,89 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	19,89 Ha
30-0	1,66 Ha	Ja	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,66 Ha	0,00 Ha	1,66 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
31-0	1,36 Ha	Ja	Fin lerblandet sandjord (JB4)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,36 Ha	0,00 Ha	1,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Obj-4	10,38 Ha	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	10,38 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,38 Ha
Obj-15	24,29 Ha	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	K4	0,00 Ha	0,00 Ha	24,29 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	24,29 Ha
Total	113,17 Ha					0,00 Ha	0,00 Ha	113,17 Ha	0,00 Ha	57,60 Ha	3,71 Ha	0,00 Ha	62,40 Ha

I forbindelse med miljøgodkendelsen er der også søgt om arealgodkendelse til udbringning af husdyrgødning på 81,72 ha aftalearealer, som ikke er en del af ejendommen. Aftalearealerne hører under ejendommen Bakkegårdsvej 52, 4100 Ringsted CVR nr. 21002690. Der er udarbejdet en særskilt arealgodkendelse til denne ejendom.

Ejendommen har totalt 196 ha til rådighed for udbringning af husdyrgødning fra 191,48 DE. I henhold til ansøgningen udbringes der 1,7 DE/ha.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at der således er tilstrækkeligt areal til at opfylde harmonikravet.

Udbringningsarealerne (Drift)

Husdyrgødning fra ejendommen fordeles således:

Aftager	Kg N	Kg P	Antal DE
Ejendommens ejede og forpagtede arealer	17.231,61	3058,26	191,47
Bakkegårdsvej 52	2.003,56	363,96	22,60
Total	19.235,17	3.422,22	214,07

I ansøgningen er angivet at ejendommens ejede og forpagtede arealer drives med referencesædskiftet for kvægbrug på lerjord det såkaldte K4sædskifte. Der stilles derfor ikke vilkår til sædskifte.

Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at driftsherren ikke ønsker at anvende sædskiftet som virkemiddel, da der er valgt det samme sædskifte som referencesædskiftet (reference sædskiftet er det sædskifte, der som udgangspunkt overholder beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat). Der anvendes 1,5 % efterafgrøder som virkemiddel, derfor accepteres et harmonitryk på 1,7 DE/ha.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er stillet vilkår om, at der på udbringningsarealet maksimalt må udbringes husdyrgødning indholdene 17.231,61 Kg N og 3058,26 kg P.

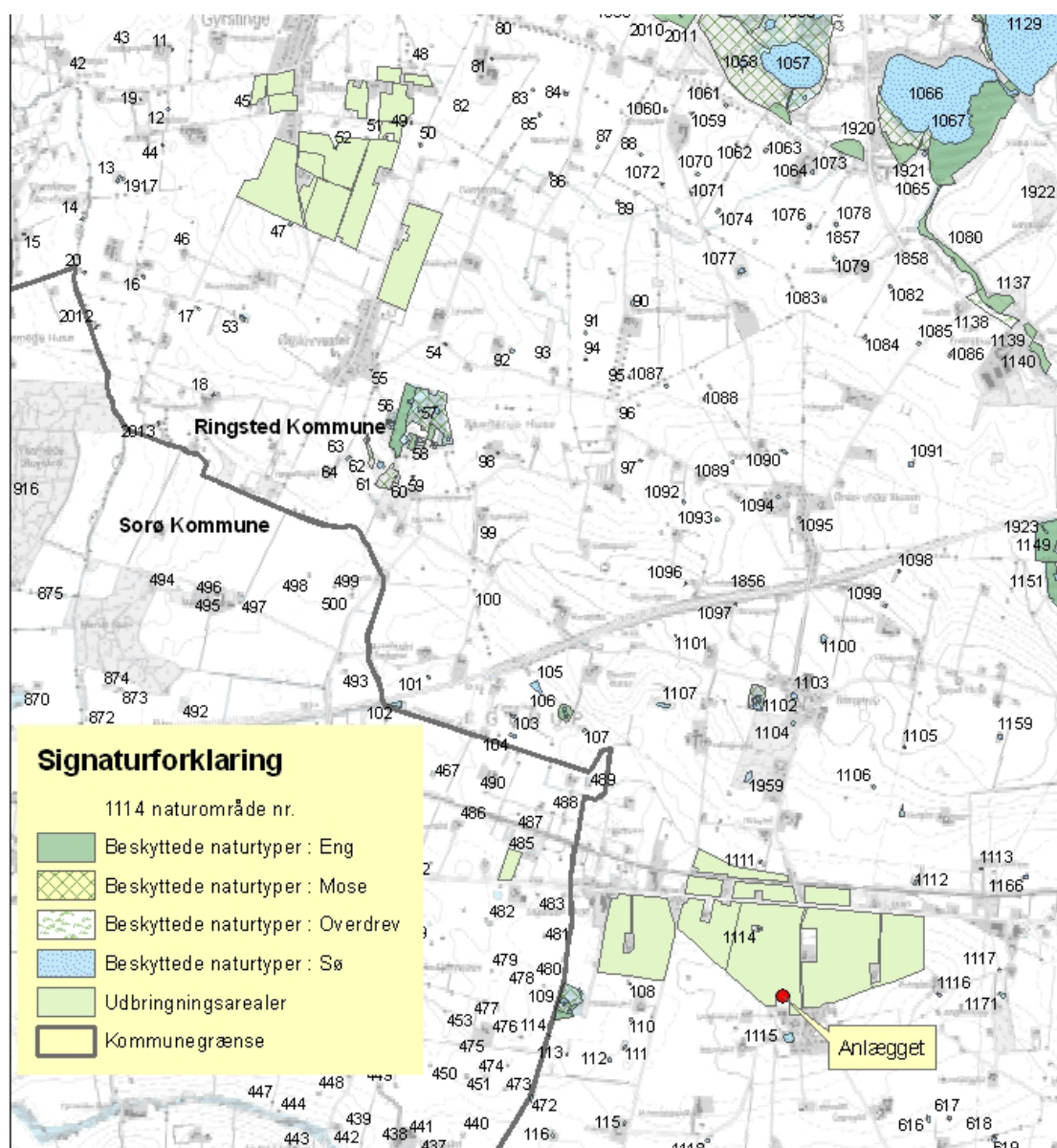
Terrestrisk natur og § 7 naturområder

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ved udbringning af husdyrgødning sker der en ammoniakfordampning. Kvælstof, der deponeres fra luften (ammoniak) er det begrænsende næringsstof for mange sårbare naturtyper, og i sådanne naturtyper kan der forventes væsentlige ændringer, som følge af selv begrænsede ekstra tilførsler af kvælstof. Nogle få ret almindelige plantearter er således bedre til at drage fordel af mere næring end andre. Disse almindelige arter bliver dermed meget dominerende og udkonkurrerer andre arter, der er karakteristiske for bestemte naturtyper tilpasset mindre mængder tilgængelige næringsstoffer. Især de ofte sjældne og nøjsomme planter er derfor truet af ammoniakafsætning.

Terrestrisk natur

Nærmeste terrestriske naturområder ligger ca. 140 meter fra udbringningsarealerne. Det er en mosaik bestående af eng, overdrev og sø. Området har natur lokalitets nr. 109, der foreligger ingen nyere registreringer af området. Se efterfølgende kort

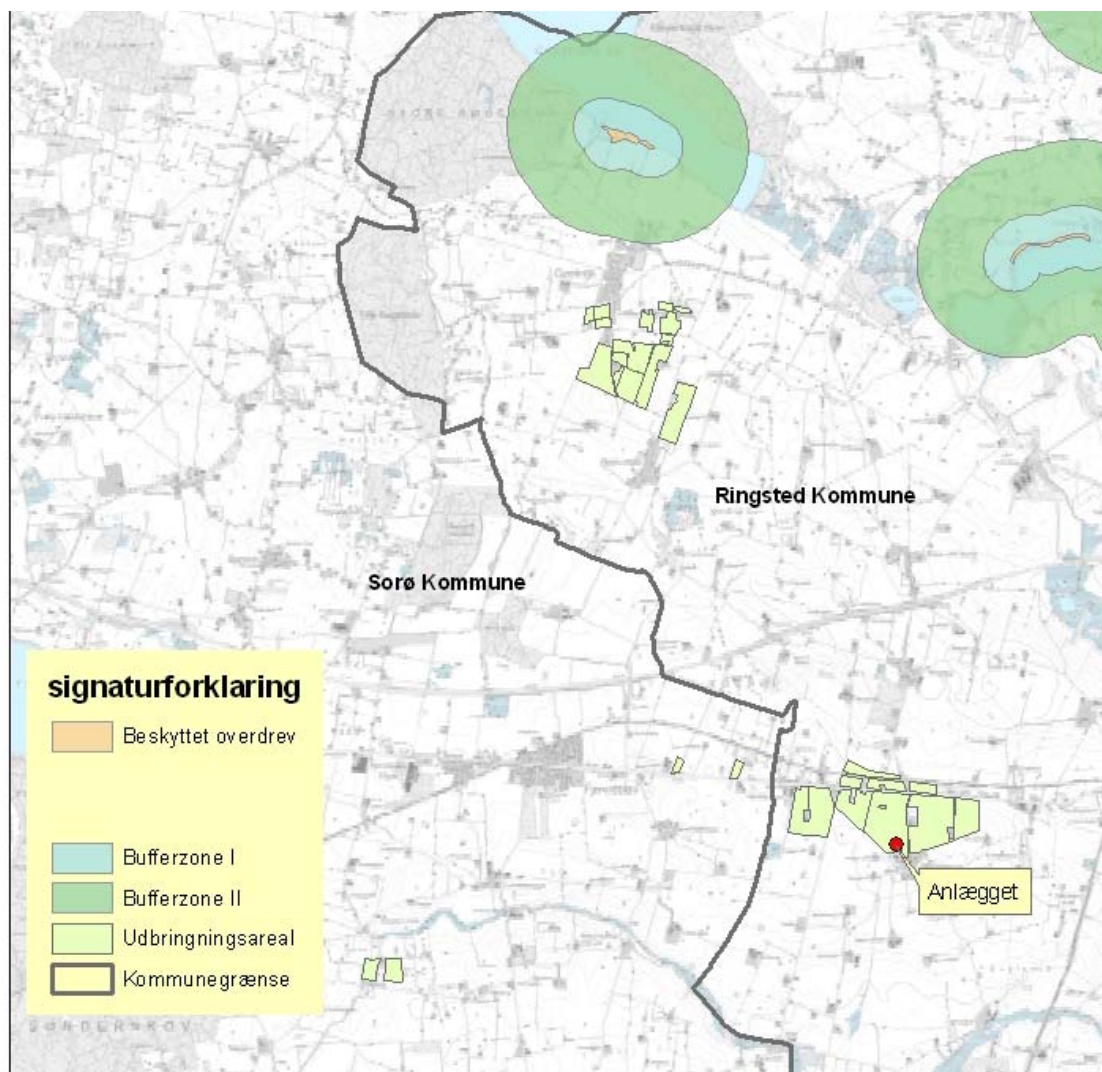

Vurdering

Det er kommunens vurdering, at der er så stor afstand mellem nærmeste udbringningsareal og nævnte naturområde, at der ikke sker en væsentlig påvirkning med ammoniak, som kræver beskyttelse udover de almindeligt gældende regler for udbringning af husdyrgødning.

§ 7 naturområder

Der ligger ingen naturområder beskyttet af § 7 i husdyrbrugsloven inden for 1.000 meters afstand fra udbringningsarealerne. Nærmeste § 7-område ligger cirka 1,6 km fra udbringningsarealerne, et beskyttet overdrev ved Gyrstinge Sø. Se efterfølgende kort

Vurdering

Udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne vil ikke påvirke nærmeste § 7 område, idet området ligger uden for den radius, hvor der vil være en væsentlig ammoniak påvirkning.

Arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Kommunens bemærkninger og vurdering

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdsted i området omkring udbringningsarealerne.

Vurdering

Det vurderes at påvirkningen med ammoniak fra udbringning af husdyrgødning, vil have neutral effekt for bilag IV arterne.

Søer

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der ligger 3 søer på eller ved udbringningsarealerne.

Vurdering

Terrænet på udbringningsarealerne ned til søerne hælder ikke i en sådan grad, at der er risiko for en negativ påvirkning af søerne med næringsstoffer ved direkte afstrømning, der er derfor ikke væsentlig risiko for påvirkning af søerne ved anvendelse af de ansøgte arealer til udbringning af husdyrgødning.

Vandløb

Ansøgers redegørelse vedrørende vandløb

Nærmeste beskyttet vandløb er beliggende 750 m mod nord "Frøsmose Å". Udbringningsarealet med nr. obj.-13 grænser op til Sandlyng Å. Det er kommunens vurdering, at en almindelig udbringning af gylle efter gældende lovgivning ikke vil betyde, at der er farer for, at der sker en overfladeafstømning til vandløbet, med mindre terrænet mod vandløbet er stærkt hældene. Der er på den pågældende strækning af åen ikke stærk hældning på udbringningsarealet ned til åen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Umiddelbart op til mark nr. 9 og 9.1 ligger et vandløb Frøsmose Å, vandløbet er C målsat (afledning af vand). Vandløbet skal have 2 meter dyrkningsfri bræmme. Bræmmen må ikke dyrkes eller jordbehandles, ligesom der ikke må foretages terrænændringer. Der må ikke plantes eller fældes træer uden tilladelse. Græsning og høslæt er tilladt på bræmmen.

Bræmmerne beskytter vandløbet mod, at sand og jord skylles ud fra markerne. Plantevæksten på bræmmen kan være med til at bortskygge noget af grøden i vandløbet. Bræmmerne ved vandløbene er på den måde et bidrag til at sikre afledning af vand og mindske udgifterne til vandløbsvedligeholdelse. Samtidig er bræmmerne en stor gevinst for naturen.

Vurdering

Terrænet på udbringningsarealet ned til vandløbet hælder ikke i en sådan grad, at der er risiko for en negativ påvirkning af vandløbet med næringsstoffer ved direkte afstrømning. Hvis der forefindes de lovpligtige vandløbsbræmmer, vil der ikke være væsentlig risiko for påvirkning af vandløbet ved anvendelse af det nærliggende areal til udbringning af husdyrgødning.

Påvirkning af fjord og hav

Kommunens beregninger og vurdering

Kvælstof til overfladevand

Alle af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Smålandsfarvandet og er derfor placeret i nitratklasse 2. Dette indebærer, at der stilles skærpede krav udover de almindelige harmoniregler. Grunden til dette er, at det område udbringningsarea-

lerne ligger i, afvander til et internationalt Natura 2000 område "Karrebæk Fjord" der er meget sårbart overfor kvælstof.

Til nitratklasse 2 er fastsat et beskyttelsesniveau svarende til 65 % af fuldt husdyrtryk.

Udbringningsarealerne, som er på 113,17 ha, ligger indenfor områder, der afvander til Suså og Tystrup Sø og videre til Karrebæk Fjord, som er en del af Hovedvandoplandet 2.5 Smålandsfarvandet.

Suså og Tystrup Sø er en del af habitatområde nr. H194 "Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen", mens Karrebæk Fjord er del af habitatområde nr. 169 "Havet og Kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde". Udpegningen af internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder) indebærer, at Danmark er forpligtiget til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for at beskytte.

Der beregnes og vurderes på afsætningen af kvælstof til Karrebæk Fjord, som modtager næringsstoffer fra hele Suså oplandet. Kvælstof belastningen (udvaskningsbidraget) til Karrebæk Fjord (for 2005) er 1364 tons N/år⁵. Der er ofte betydelige forskelle i næringsstofkoncentrationerne inderst og yderst i fjorden. Søsalat og trådalger trives i den nordlige, indre del af fjorden på grund af det næringsrige vand. I den øvrige del af fjorden findes der ligeledes søsalat og trådalger, men flere steder findes der også flerårige blomsterplanter og deriblandt enkelte ålegræsbede, samt mere sparsomt kransålgler. Generelt er området artsfattigt, og ganske få arter er dominerende.

I forslag til Natura-2000 planen 2009-2015 for område nr. 169 er fjorden karakteriseret som en kystlagune (naturtype 1150)⁶.

I regionplanen vurderes tilstanden i fjorden i forhold til forekomst og sammensætning af undervandsplanter. Karrebæk Fjord opfylder ikke kravene til målsætningen⁷.

Oplandet til Karrebæk Fjord er beliggende i nitratklasse 2. Arealer i nitratklasse 2 karakteriseret ved, at de afvander til meget kvælstofsårbare områder. Karrebæk Fjord er kystlaguner, de er lavvandede og med langsom vandudskiftning og har karakter af at være lukkede bassiner. I henhold til Miljøstyrelsens vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af kvælstof, kan det ikke udelukkes, at en ændring i kvælstoftilførselen på mere end 1 % i forhold til den samlede belastning, vil have en synlig effekt på kystlaguners miljøtilstand⁸. Tilsvarende vil det sige, at det i dag ikke er muligt at påvise en effekt på fjordenes miljøtilstand, hvis ændringen i nitratkoncentrationen er mindre end 1 %. Miljøstyrelsens vurdering bygger på en analyse fra DMU.

Næringsstofbelastningen af den marine del af Natura 2000 område 169 er en trussel mod dets naturtilstand. Bundplanterne (særligt ålegræs) og den tilknyttede fauna er aftaget betydeligt de seneste år. Bundfaunaen er fødegrundlag for en række bundlevende fisk, fugle og havpattedyr der anvender fjorden som fødesøgningsområde. Kommunen vurderer i henhold til ovenstående, at hvis bedrif-

⁵ Basisanalyse for, Natura 2000 område 169, Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/D5B3B6B4-888A-426D-816E-4C0FBF7B58A1/0/169basis_bilag.pdf

⁶ Forslag til, Natura 2000-plan 2009-2015, Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde, Natura 2000-område nr. 169 http://www2.blst.dk/publikationer/naturplanforslag/169_HavKystKar.pdf

⁷ Basisanalyse – del 1, *Karakterisering af vandforekomster og opgørelse af påvirkninger*, Vanddistrikt 35, (side 46)

http://www2.blst.dk/download/nyk/basisanalyser/basisanalyse1_vd35.pdf

⁸ Miljøministeriets vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevand ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven af den 24. juni 2010.

tens andel af den samlede udvaskning til Karrebæk Fjord ved ansøgt drift er under 1 %, så vil den øgede udvaskning fra bedriften ikke medføre en væsentlig negativ påvirkning af arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for beskyttelsesområdet.

Til brug ved vurderingen af den ansøgte drifts betydning for kvælstofudvaskningen til Karrebæk Fjord er der foretaget beregning af kvælstofudvaskninger ved ansøgt drift. Ifølge den elektroniske ansøgning vil kvælstofudvaskningen være 41,6 kg N/ha, hvis der ikke anvendes husdyrgødning på arealerne, mens den ansøgte drift er 42,8 kg N/ha. Den årlige husdyrgødningsbaserede belastning er således 1,2 kg N/ha

Udbringningsarealerne er beliggende med 113,17 ha i nitratklasse 2. I nitratklasse 2 regnes med et reduktionspotentiale på 51-75 % (middelværdi 63 %). Et reduktionspotentiale på for eksempel 63 % betyder, at 63 % af kvælstoffet tilbageholdes i rodzonen, mens den resterende del (37%) udvaskes til recipienterne. Beregninger viser, at kvælstof fra husdyrgødning i den ansøgte udvidelse vil udgøre 0,004 % af den samlede udvaskning til Karrebæk Fjord. Se nedenstående tabel.

Natura 2000 område	Nr. 169 – Karrebæk Fjord
Samlet N-tilførsel, ton N/år	1364 tons N/år
Ansøgt udbringningsareal, ha	113,17 ha
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), 51-75 %	63 % (middel)
Ansøgt husdyrgødningsbaseret udvaskning fra rodzonen (beregnet ved Farm-N), kg N/ha/år	1,2 kg N/ha/år
Ansøgt kvælstofbidrag, kg N/ha/år (1,2*37%/100% kg N)	0,4 kg N/ha/år
Ansøgt kvælstofbidrag; ton N/år (0,4 kg N/ha/år * 113,17 ha/1000kg/ton)	0,05 ton N/år
Ansøgt udvaskning i forhold til samlet N-tilførsel (0,05/1364*100)	0,004 %

Da udvaskningen af husdyrgødningsbaseret kvælstof til Karrebæk Fjord er mindre end 1% af fjordens samlede N-tilførsel, er det Ringsted Kommunes vurdering, at den ansøgte drift ikke vil medføre en væsentligt negativ påvirkning af arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området. Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektet i henhold til § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen.

Det vurderes, ud fra ovenstående beregninger samt det nedadgående udvikling i husdyrtrykket jf. MST opgørelse over dyretryk i oplandet til Karrebæk Fjord, at den ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 området ved Smålandsfarvandet væsentligt, og at der derfor ikke er belæg for at stille skærpende vilkår til udbringningsarealerne.

Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 191 DE per planår (1/8-31/7), således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 1,7 DE per hektar per planår. Der skal ved kommunens tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år. For eksempel i form af kopier af indsendte gødningsregnskaber. Der må derudover ikke tilføres er anden organisk gødning som for eksempel affald/slam på arealerne.

Fosfor til overfladevand

De fleste søers planteproduktion er begrænset af fosfor. En stor tilførsel af fosfor betyder, at mange søer er grumsede og med en flora og fauna, der adskiller sig væsentligt fra søer i balance. Ved udbringning af husdyrgødning tilføres markerne fosfor, som er et vigtigt plantenæringsstof. Ved høst fjernes der fosfor med afgrøderne. Tilføres der husdyrgødning op til gældende harmoninorm, vil der typisk blive tilført mere fosfor, end der fjernes ved høst af afgrøderne. Der vil dermed blive et fosforoverskud i jorden, som på sigt vil udvaskes.

Udbringningsarealerne er jævnfør nedenstående tabel under afsnittet Udbringningsarealer fordelt med 57,6 ha i fosforklasse 0; 3,71 ha i fosforklasse 2 og 62,4 ha i fosforklasse 3. Udbringningsarealerne der er beliggende i fosforklasse 3, afvander til Natura 2000 område der er overbelastet med fosfor.

Ved det ansøgte projekt fraføres der med afgrøderne mere fosfor end der tilføres i husdyrgødning. Det drejer sig om et underskud på 0,4 kg P/ha/år,. Se nedenstående tabel.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænnet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	57,60 ha	0,1 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	3,71 ha	0,1 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Lavbundsjord og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,1 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	62,40 ha	0,1 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-173,8** kg P.

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **1,0** kg P/ha/år.

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **24,7** kg P/ha/år.

P-tilførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **25,1** kg P/ha/år.

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **-0,4** kg P/ha/år.

Udbringningsarealet på 113,17 hektar tilføres 2.795,3 kg fosfor pr. år med den ansøgte udbringning af gylle svarende til 1,7 DE/ha. Der fjernes i gennemsnit cirka 25,1 kg fosfor/ha/år i alt 2.840,6 kg fosfor/år med afgrøderne. Det betyder, at der ikke vil være noget overskud af fosfor på udbringningsarealerne.

For marker beliggende i fosforklasse 3 er kravet om fosforbalance i efter-situationen overholdt, idet der fraføres mere fosfor, end der tilføres.

Med et maksimalt husdyrtryk på 1,7 DE/ha, og et fosforunderskud på 173,8 kg fosfor for produktionen er det kommunens vurdering, at der ikke vil være nogen væsentlig påvirkning af fosforfølsomme områder (Tystrup Sø) som følge af afstrømningen fra ejendommens arealer.

Husdyrtrykket i oplandet til Karrebæk Fjord er desuden faldende, hvilket betyder at det samlede fosforoverskud til det Tystrup Sø / Karrebæk Fjord falder yderligere.

Kvælstof til grundvand

Ansøgers redegørelse

Ejendommens udbringningsarealer ligger ikke i nitrattfølsomme indvindingsområder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at den generelle regulering er tilstrækkelig til at sikre grundvandet, og at den ansøgte udvidelse ikke vil medføre væsentlig øget påvirkning af grundvands- og drikkevandsressourcen i området.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I dette kapitel skal der drages samlende konklusioner for BAT helhedsindsatsen med beskrivelse af afvejninger. F.eks. for hvor den overvejende BAT indsats er lagt, og med hvilke argumenter.

I dette kapitel drages konklusioner vedrørende management og samlende konklusioner for BAT-helhedsindsatsen. For eksempel for hvor den overvejende BAT indsats er lagt.

Ved godkendelse efter husdyrbrugslovens § 11 skal det sikres, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT. Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, blandt andet må anskues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ansøger er selv ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT. For husdyrbrug omfattet af grænserne i § 11 i husdyrbrugsloven skal redegørelsen som minimum indeholde følgende punkter:

- Management
  - Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
  - Foder
  - Staldindretning
  - Forbrug af vand og energi
  - Opbevaring/behandling af husdyrgødning
  - Udbringning af husdyrgødning.

Ansøgers redegørelse

Generelt management/hensigtsmæssig drift/godt landmandskab

Der er rettet fokus på forhold som dyrevelfærd, staldmiljø og energieffektivitet, optimal udnyttelse af næringsstoffer og lign.

Der ønskes åbenhed omkring produktionen i forhold til det resterende samfund.

På bedriften holder man sig opdateret på faglige områder for at danne baggrund for en høj produktions- og produktkvalitet.

Produktionsapparatet tilses dagligt, og der tilstræbes en god hygiejne i stalden.

Dette medvirker til, at omfanget af tilsmudsede og våde gulvoverflader begrænses betydeligt. Herved holdes ammoniak- og lugtemissionen så lav som muligt.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i depo- ni på den lokale genbrugsplads.

I produktionen er der fokus på anvendelse af hjælpestoffer som gødning, plante- beskyttelsesmidler og andre faktorer som kan have indflydelse på det omgivende miljø. Dette omfatter ligeledes, at det tilstræbes at opnå en optimal effekt af næ- ringsstoffer udbragt på arealerne ved at tage hensyn til udbringningstidspunkter og lign. afhængig af planternes vækstsæson. Dette forudsættes yderligere for- bedret ifm. opførelse af ny gyllebeholder, hvilket medfører en væsentlig forøgelse af opbevaringskapaciteten.

I det hele taget er der overvågning med, at produktionen forløber som det er mest hensigtsmæssigt, og der tilstræbes at forebygge ex. sygdomme hos dyrene ved at tage hensyn til dyrenes trivsel og dyrevelfærd.

Der tilstræbes et godt arbejdsmiljø, og at ejendommen fremstår som ordnet og veldrevet.

Der ønskes fastholdt et godt naboskab ved at udvise mest mulig hensyn ved ex. kørsel med landbrugsmaskiner på offentlige veje.

Der tages stort hensyn til naboer og omkringboende ved udbringning af gylle bl.a. ved slangeudlagt udpumpning af gylle til egne modtagearealer.

Både med hensyn til markdriften og mælkeproduktionen tilstræbes det, at følge nyeste viden og teknik så vidt muligt dette er praktisk og rentabelt muligt.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor ma- nagement.

Anlæg/dyrevelfærd

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Der er i stalden sikret ekstra plads, således at dyr der har behov for aflastning af forskellige årsager kan placeres her.

Effektiv fodring og stalde med skraber er medvirkende til at sikre, at ammoniak- fordampningen holdes på et lavt niveau. Dette giver mindre emission fra stalden og bedre miljø i stalden for dyr og personale.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold. Dette nedsætter desuden risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr.

Markdrift

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Beredskabsplan/ansatte

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan, således at forholdsregler i forbindel- se med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Der foretages løbende uddannelse af personalet, der arbejder på gården. Herved sikres det, at personalet har fornøden uddannelse til specifikke arbejdsopgaver, der er påkrævet ved lov. Dette indebærer også, at personalet bliver gjort bekendt med beredskabsplanen, samt særlige risikoområder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at det ansøgte projekt lever op til BAT med hensyn til management, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: Bedrif- tens medarbejdere uddannes løbende. EI- og vandforbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning registreres. Der foreligger en beredskabsplan og

medarbejderne er bekendt hermed. Jævnlig ren- og vedligeholdelse er beskrevet. Gødningsplanlægning sker efter gældende regler.

BAT indenfor andre områder

Ansøgers redegørelse for til- og fravalg af BAT fremgår af afsnittene om staldindretning, foder, flydende husdyrgødning og energi- og vandforbrug.

Ringsted Kommune vurderer med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning, at det ansøgte med de vilkår, der er stillet i denne godkendelse, lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til, om beskyttelsesniveauerne i husdyrbrugsloven er overholdt.

Husdyrbrugets ophør

Kommunen skal sikre at der ved ophør af driften af husdyrbruget, foretages de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Ansøgers redegørelse

Ved virksomhedens ophør vil staldene blive tømt for dyr og rengjort på forsvarlig vis. Foderanlæggene vil ligeledes blive tømt og rentgjort. Gylletankene vil blive tømt i forbindelse med gødningsudbringning i den følgende planperiode.

Forurening vil generelt blive forebygget i henhold til den gældende lovgivning på tidspunktet.

Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslugtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning (lov 351 af d. 2/6-1999, § 9), som til fulde sikre miljøet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ringsted Kommune vurderer, at den største forureningsfare ved ophør af husdyrbruget vil stamme fra staldanlæg, gyllebehandlingsanlæg og opbevaringsanlæg for husdyrgødning.

Forinden ophør af husdyrbruget skal der til Ringsted Kommune indsendes en plan, der beskriver de nødvendige foranstaltninger - samt tidsplan herfor - for at undgå fremtidig forureningsfare. Planen skal inden udførsel accepteres af Ringsted Kommune.

Som minimum skal følgende udføres ved ophør af husdyrbrug:

- staldanlæg renses og tømmes for husdyrgødning
- gyllebehandlingsanlæg tømmes og renses for husdyrgødning
- plansiloer tømmes og renses for foder
- opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning og renses
- Nedrivning af bygninger i henhold til vilkår 9

Egenkontrol og dokumentation

I dette kapitel beskrives og vurderes hvordan ansøger agter at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere at vilkår i miljøgodkendelsen er overholdt.

Det skal bemærkes, at kommunen har adgang til CHR-registeret, til registeret med gødningsregnskaber og til støtteansøgninger vedr. enkeltbetaling m.v.

Ansøgers redegørelse

Forslag til fast procedure for vedligeholdelse og eftersyn af produktionsapparat:

Produktionsrapporten indeholder opgørelse over forbruget af fodermidler (gemmes i 3-5 år).

Der føres 1-dags foderkontroller hver 3 måned for ejendommens kvæghold.

Dyrlægerapporter opbevares i tilknytning til stalden og gemmes i 3-5 år.

Registrering og mærkning af husdyr foregår løbende og mindst ugentligt i det Centrale Husdyrbrugsregister

Ejendommen er endvidere tilknyttet kvalitetsprogrammet: "Arlagården", samt det lovbestemte egenkontrolprogram.

Forslag til fast procedure for vedligeholdelse og kontrol af gene- og forureningsforanstaltninger:

Der føres jævnligt tilsyn med diverse tekniske anlæg, foderanlæg og opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Uregelmæssigheder eller defekter udbedres hurtigst muligt.

Gyllebeholdere kontrolleres som foreskrevet i gældende lovgivning. Derudover holdes der tilsyn med beholdere jævnligt, og de er underlagt 10 år beholderkontrol udført af autoriserede personer.

Forslag til overvågning af parametre, der har miljømæssig betydning fx. driftsstyrrelser og uheld:

Alle ansatte er instrueret i brug af diverse udstyr og tekniske foranstaltninger på virksomheden samt sikkerhedsforanstaltninger.

Der er gennem gødningsregnskabet jf. lovgivningen registreringer af udbringning af husdyrgødning og kunstgødning eller andre gødningsformer (gemmes i ca. 3-5 år).

Der gennemføres jævnlig kontrol af foderanlægget, og foderplanen bliver løbende optimeret. Herved sikres, at foderet indeholder de korrekte mængder af næringsstof.

Sker der overløb fra en gyllebeholder eller revner den følges gældende lovgivning, som foreskriver, at alarmcentralen som udgangspunkt kontaktes. Derudover skal nærmere eventuelle instrukser overholdes.

Døde dyr opbevares på fast underlag og under overdækning. De afhentes efter behov.

Sker der uheld ved udbringning af husdyrgødning, følges gældende lovgivning.

Forslag til registrering af forbrug af råvarer, hjælpestoffer og energi:

Forbruget af råvarer (vand og foder), hjælpestoffer (pesticider og handelsgødning) og energi (el, olie mv.) registreres i virksomhedens regnskab, og der føres journal over medicinforbruget.

Registreringerne der er nævnt ovenfor, er en del af BAT. Registreringerne bruges bla. til udarbejdelse af gødnings- og foderplaner, ligesom en del af oplysningerne vil fremgå af regnskaberne.

Kommunens bemærkninger og vurdering

De tiltag til egenkontrol og dokumentation af miljøforholdene, som er foreslået i forbindelse med ansøgningen fremgår dels af ovenstående afsnit dels under enkelte af de øvrige afsnit i miljøredegørelsen.

Ringsted Kommune har i nogle af afsnittene i miljøredegørelsen vurderet, at der er behov for egenkontrol og dokumentation, som ikke fremgår af ansøgning. Derudover vurderer Ringsted Kommune, at der for at sikre, at bedriften drives miljømæssigt forsvarligt er behov for yderligere dokumentation. Af overbliksmæssige grunde stilles der derfor et vilkår, som giver et samlet overblik over den egenkontrol og dokumentation, som Ringsted Kommune vurderer som nødvendig.

Der skal løbende registreres følgende oplysninger, som skal opbevares i mindst 5 år, og materiale skal være tilgængeligt for tilsynsmyndigheden på dennes forlangende:

- Dokumentation for korrekt drift af skrabe anlæg. Herunder registreringer om servicekontrol og driftsstop med angivelse af årsag og varighed samt kopi af kontrolrapport
- Dato for kontrol af malke anlæg skal noteres i logbog
- Grovfoderanalyser fra hver silo
- Ajourført lagerregnskab for husdyrgødning
- Dokumentation af rengøring af staldene i egenkontrolrapport
- Registrering af el- og vandforbrug en gang i kvartalet i egenkontrolrapport
- Dokumentation af flue og rottebekæmpelse
- Dokumentation for varsling af udbringning af husdyrgødning med sms/e-mail
- Mark- og gødningsplaner samt kort vedrørende enkeltbetaling
- Virksomhedens driftsregnskab

RINGSTED KOMMUNES SAMLEDE VURDERING

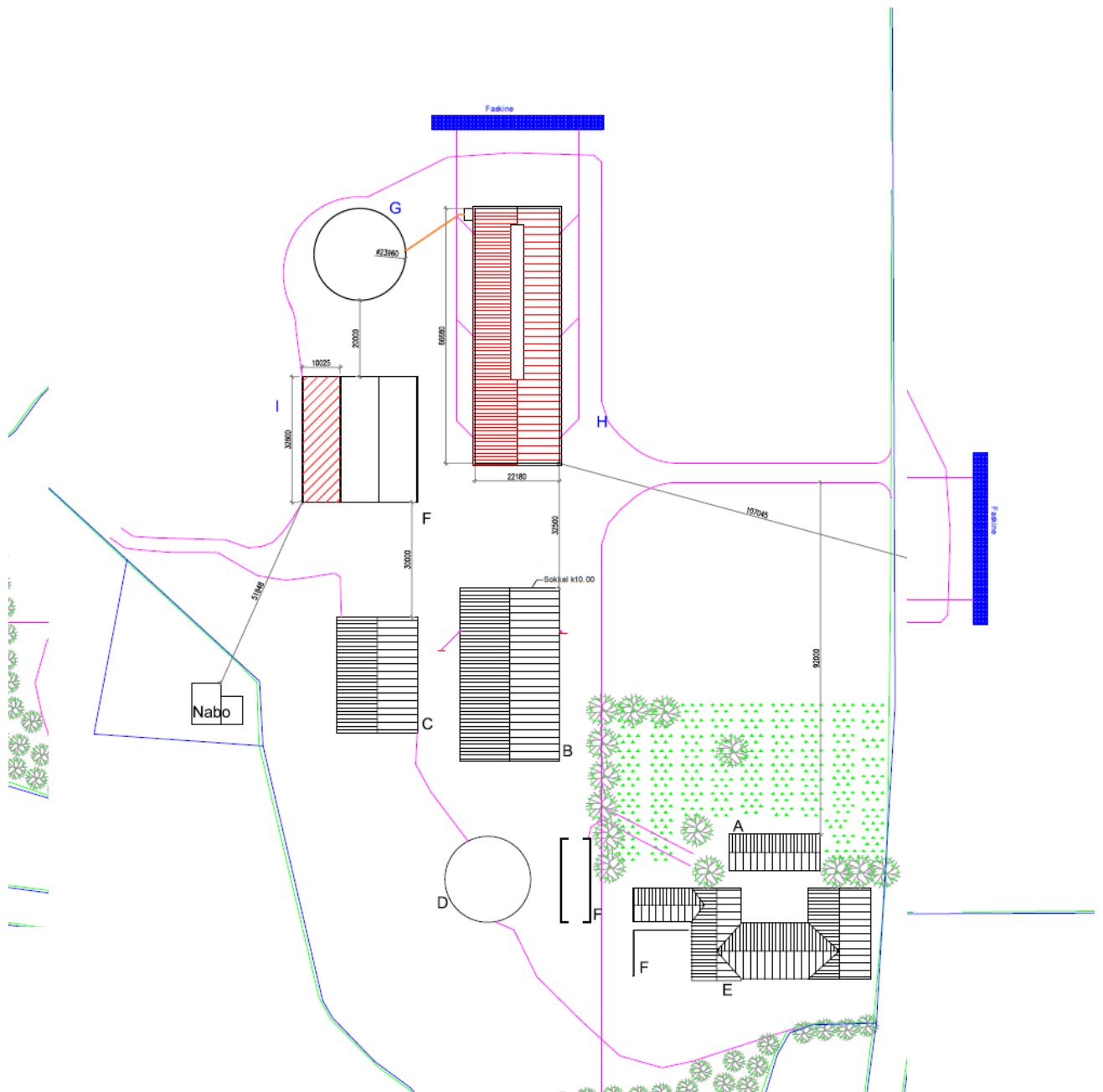
Ringsted Kommune vurderer sammenfattende på baggrund af den miljøtekniske redegørelse og vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen fra husdyrbruget ved anvendelse af den bedste tænkelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgning om godkendelse og efterlever vilkårene i nærværende miljøgodkendelse.

Samtidig vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige gener for omgivelserne.

BILAG

- Bilag 1: Situationsplan
- Bilag 2: Kort med udbringningsareal
- Bilag 3: Beplantningsplan
- Bilag 4: Sorø Kommunes § 21-hørings svar

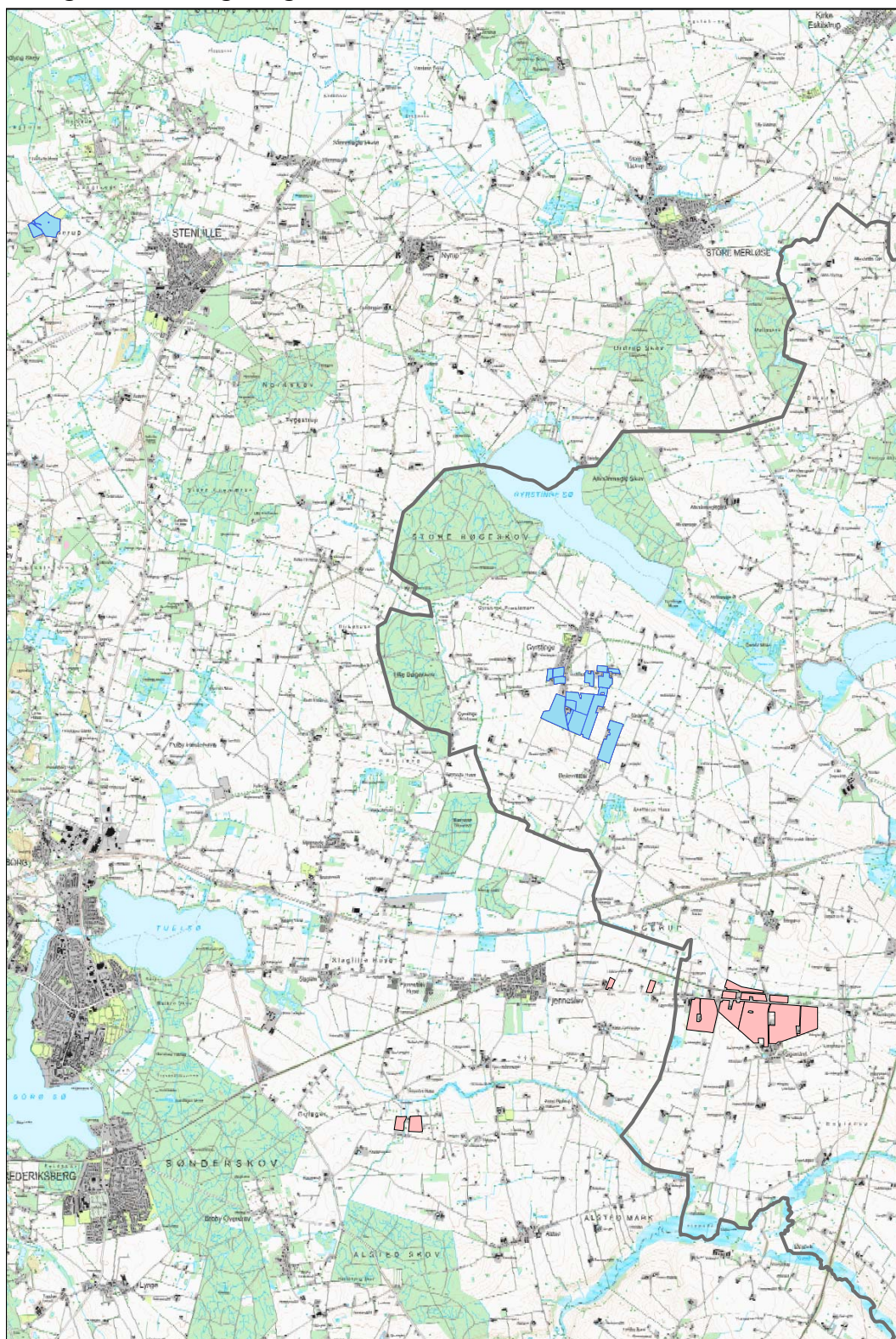
Bilag 1: Situationsplan

- A: Stuehus
- B: Eksisterende kostald
- C: Eksisterende maskinhal
- D: Eksisterende Gylletank
- E: Stald (ophører)
- F: Eksisterende plansilo
- G: Ny gylletank
- H: Ny kviestald og foderlade
- I: Ny plansilo

Bilag 2: Udbringningsareal

Arealer markeret med rødt er ejede og forpagtede. Arealer markeret med blå er aftale arealer.

Bilag 3: Beplantningsplan

Bilag 4: Sorø Kommunes §21-høringssvar

Vurdering af udspretningsarealer beliggende i Sorø Kommune med marknumrene 30-0, 31-0, obj. 12 og obj. 13. I forbindelse med Ringsted Kommunes miljøgodkendelse af malkekvægsproduktionen på Sigerstedvej 16 i Ringsted, har Ringsted Kommune bedt Sorø Kommune om, at vurdere driften af ovenstående udspretningsarealer.

Nitrat og Fosfor

De udspretningsarealer der ligger i Sorø Kommune, afvander ligesom resten af udspretningsarealerne til Smålandsfarvandet. Undervejs løber vandet gennem habitatområde H194 "Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen", mens Smålandsfarvandet er en del af habitatområde 169: "Havet og Kysten mellem Karrebæk fjord og Knudshoved Odde".

Ringsted Kommune redegør i miljøgodkendelsens afsnit "Påvirkning af fjord og hav" for påvirkning af Habitatområderne med Nitrat og Fosfor fra de samlede udspretningsarealer, altså inklusiv arealerne i Sorø Kommune. Da der tilføres mindre fosfor fra arealerne end der fraføres med afgrøderne, vil der ikke ske en yderligere ophobning af fosfor til udbringningsarealerne, med risiko for senere udvaskning.

Udvaskningen af Nitrat fra udspretningsarealerne har Ringsted Kommune udregnet til 0,004% af den samlede udvaskning til fjorden. Udvaskningen fra kvægbruget er således langt under de 1 % af fjordens samlede N-tilførsel. Derudover er der et faldende husdyrtryk jf. Miljøstyrelsens opgørelse over dyretryk i oplandet til Karrebæk Fjord.

Sorø Kommune er enig i Ringsted Kommunes vurderinger angående udvaskning af fosfor og kvælstof fra udspretningsarealerne, og finder at der med de opsatte vilkår ikke vil være risiko for en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper på habitatområdernes udpegningsgrundlag.

Vandløb

Udspretningsarealet med nr. obj.-13 grænser op til Sandlyng Å. Det er kommunes vurdering, at en almindelig udbringning af gylle efter gældende lovgivning ikke vil betyde, at der er farer for, at der sker en overfladeafstømning til vandløbet, med mindre terrænet mod vandløbet er stærkt hældene. Der er på den pågældende strækning af åen ikke stærk hældning på udspretningsarealet ned til åen.

Vandhuller

Der findes ingen beskyttede vandhuller på eller umiddelbart op til udspretningsarealerne, hvorfor der ikke er fare for at vandhuller i kommunen påvirkes af udspretning af husdyrgødning på de pågældende marker.

Bilag 4 arter

Da det primært er i vandhuller (og disse ikke påvirkes), der kan være paddearter, der er opført på Habitatdirektivets bilag 4, er det kommunens vurdering, at der ikke vil være risiko for, at ngleområdet for eventuelle bilag 4 arter, vil påvirkes.